

јануар - март 2008

Отеља истина

ДЛС УДРЖЕВА ПОРОДИЦА КАДИМОВАЦИ И НЕСТАНОВНИЦЕ ВАЛЯЧКОВИЋ И ПЕТРОВИЋ ГОДИНА IV

БРОЈ

13

**Удружење породица
киднапваних и несталих
лица на Косову и Метохији**

Главни и одговорни уредник
Милијана М. Комаревић

Редактор и лектор
Гордана Ж. Јовановић

Компјутерска обрада
и
Штампа
“ИН” Земун

Тираж 1200 ком

Председник Удружења
Верица Томановић

Секретар Удружења
Олгица Божанић

Уређивачки одбор
Миланка Петровић
Павле Костић

Драгана Мајсторовић
Радмила Спасић

Слободанка Цветковић
Бранкица Антић
Милорад Трифуновић
Негован Маврић
Велибор Аџанчић

Први број часописа изашао је 31.
августа 2004. године,
излази тромесечно.

Часопис је објављен уз
свесрдну помоћ
ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ - ОБИЛИЋ и
ТЕЛЕКОМА СРБИЈЕ

Часопис је бесплатан
текући рачун:
205-22276-93

Комерцијална банка А.Д. Београд
e-mail:udruzenjekidnest@yahoo.com

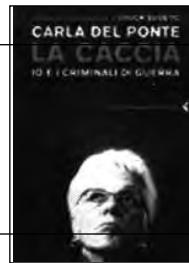
САДРЖАЈ

Косово је Србија

4-6

Нисмо Косовари

7

Карла шокирала јавност

8-10

Трговина органима

11

Тужитељка прикривала злочине

12

Ми желимо бољу сарадњу

13-14

Регионална координација

16

Траже се

19-21

Харадинај једно-Трибунал друго

22

Косовска књига памћења

23-24

Порука Савету Безбедности

31

Петер Хандке-пријатељ српског народа

34

Три несрећне мајке

36

Предати

38

У Београду одржан велики народни митинг под називом “Косово је Србија”

СРБИЈА ЈЕ РЕКЛА НЕ

Ни данас се не зна колико је људи било на народном митингу у Београду где се прошиштавало прошиштавања дела српске историје за коју је она митски везана. Процене су се крећале од 300 000 до милион. Број није бишан, важно је да је цела Србија била душом и срцем са народом Космета.

Насилно отимање дела наше територије, кршењем свих међународних норми и права, дигло је на ноге Србију и Србе широм света. На највећем митингу, икада одржаном у Београду под називом “Косово је Србија” у организацији Владе Републике Србије и парламентарних странака учествовало је око милион Срба из целе Србије, Републике Српске и Црне Горе. Протест је почeo интонирањем химне “Боже правде” а потом се величанственом скупу обратио Војислав Коштуница следећим речима:

Косово ће увек бити Србија

- Поштовани грађани Србије, Србијо! Шта је Косово? Где је Косово? Чије је Косово? Има ли неко међу нама ко није са Косова? Има ли неког међу нама ко мисли да Косово није његово? Косово то је прво име Србије. Косово припада Србији. Косово припада српском народу. Тако је одвајкада. Тако ће вазда бити. Нема сile, нема претње, нема казне доволно велике и страшне да било који Србин, било када каже другачије, него - Косово је Србија! Никада нико од нас неће чути реч да Пећка патријаршија није наша, да Високи Дечани и Грачаница нису наши! Да није наше место где смо се родили; и ми и наша држава и наша Црква и све што данас јесмо! Ако се као Срби одрекнемо српства, порекла, Косова, предака и историје - онда, ко смо ми Срби? Како нам је име? Има ли народа на свету од кога силници као данас од Срба, траже да се одрекне свега што јесте. Ако призnamо да нисмо Срби, обећавају да ће нам као народу без памћења и без порекла бити боље.

Траже да се одрекнемо наше браће на Косову. Говоре нашој браћи на Косову да су, не излазећи из својих кућа, отишли у другу државу. Нису и никада нећe. Говоре им да су раздвојени од нас. Нису и никада нећe бити. Који смо то божји, људски или европски закон прекршили? Који то договор нисмо поштовали? Кome то нисмо пружили руку пријатељства и сарадње, нудећи оно што никада никоме није понуђено. Светски силници кажу - то није доволјно. Бићe доволјно, поручују они, кад ви Срби пристанете да будете понижени. Кад потпишете своје понижење. Нико и никада нећe добити мандат српског народа да пристане на такву недостојну трговину. Никад и нико! Ми се као држава, грађани и нација не

али се никад није могло силом. То је нама остало од предака. Ако пристанемо на силу и на страх, свака жртва свих који су стварали Србију је узалудна. Ако пристанемо на овакво насиље, сваку битку коју су наши преци добили, ми ћemo данас изгубити. Држава Србија је поништила и поништићe сваки акт илегалне, лажне државе, силом створене на територији Србије. А лажна држава није ништа друго него тријумф лажи над правом и истином. У лажној држави све мора бити лажно. И закон, и граница, и застава и географија и историја. И што се буду моћници света више залагали за ту лаж, та њихова креатура бићe све лажнија. Док постоји држава Србија, нећemo признати оно што је настало кршењем прин-

Одлични у очувању Космета

одричемо свог места у свету. Ми се не одричемо нашег места међу народима света. Али ми тражимо да до таквог места и наше будућности дођемо под истим условима као сви остали народи и све државе на свету. То је правда! Такво је међународно право! То је 21. век! Све друго је сила. Са нама Србима може се пријатељством,

ципа на којима цивилизовани свет почива. У тој борби нимо сами. Српски народ нећe заборавити пријатељство и принципијелну подршку коју је председник Путин, на челу Русије, пружио Србији. Нећemo заборавити подршку свих држава које се противе урушавању постојећег међународног поретка. Народ је

ПОДРШКА КОЛЕГА

Студенти Универзитета из Београда, Ниша, Крагујевца, Новог Сада, Бање Луке дошли су у Косовску Митровицу како би пружили подршку мирним протестима, против независности Косова, које организују студенти Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици. На тргу Шумадија окупило се више хиљада младих из више градова централне Србије, српских средина са Космета и студенти Универзитета у Приштини.

Окупљенима се обратио Драган Даничић председник подмлатка ДСС и члан Кабинета премијера Владе Републике Србије Војислава Коштунице који је рекао:

- Овде сам да вам у име младих ДСС пружим подршку и пренесем поруку премијера Војислава Коштунице да је Косово било, јесте и заувек ће бити саставни део Србије. Никада и ни по коју цену нећемо вас оставити саме. Овде се бранила и брани Србија и овде ће се и одбранити, поручио је Даничић.

Представници студената Универзитета у Приштини захвалили су се својим колегама са других универзитета на подршци и жељи да им се придрже у мирном протесту.

На крају протеста Невена Божовић победница Дечије европизије отпевала је песму "Молитва"

Ј.Г.

својим односом према отимању Косова показао снагу и јединство. Таква снага и јединство обавезали су све државне институције да донесу одлуке које представљају основу нашег националног и државног програма за Косово. Народ тражи да данас дамо реч - док живимо Косово је Србија! Док живимо, наша браћа на Косову нису сама и нису заборављена. Док одбијамо ултиматуме, а прихватамо пријатељства, Србија је слободна! И њу је чуо читав свет! А сви знају колика је српска дата реч! Косово је Србија! - Потом је загрмело масом "Косово је Србија, Косово је Србија!"

Не буде ли Косова неће бити ни Србије

Заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић обратио се окупљенима у име парламентарних странака нагласивши да свако на свој начин полаже косовски завет.

- Ја вам обећавам, тако ми Бога, нећу се смирити док Косово и Метохија не буде под контролом Србије. Није могао Хитлер да га узме, неће ни ови данас! - видно потресен Николић је наставио:

- Србија ће сачувати свако дете на Косову и Метохији, сваки педаљ своје територије, јер не буде ли Косова и Метохије, неће бити ни Србије. Ово је највећи митинг који је Србија ikада видела. Данас смо сви исти, данас нема разлике, сви у срцу носимо само Косово. А за срце не постоји замена. Србија ће запамтити које државе су признале независност њене јужне покрајине, а онима које нису, подићи ће споменик. Зато Европа нека размишља и врати се пријатељству према српском народу. Срби знају да праштају, али немој да нас дирају да им покажемо како се боримо за Косово, не треба им то. Покажимо им ко је стари европски народ, да кад се окупимо ми то чинимо као Срби. Немој да им покажемо како се за Косово и Метохију боримо као Срби. Немој да нас терају да дођемо на митинг, негде на Косово и Метохију, да нас дође оволовко колико нас је данас овде. Ви, из ЕУ и Америке уселили сте 17. фебруара тугу у све наше домове. Гурнули сте Албанце у тежак потез који може да их кошта. Размишљај Европо, имаш времена. Само смо два дана туговали, а трећег дана Срби су спалили све пунктове, а четвртог организовали митинг каквог Србија није видела. - Након говора Томислава Николића уследило је скандирање окупљених: "Не дамо Косово, не дамо Косово!"

Србија је наша отаџбина

Обраћајући се окупљеним премијер Републике Српске Милорад Додик је истакао:

НЕЋЕ МОЋИ, НЕЋЕ ПРОЋИ

Тачно у 12,44 сати, што је алузија на Резолуцију СБ УН, 19. фебруара са платоа испред студенских домаћина почели су протести студената Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици против Декларације о независности коју је усвојила привремена Скупштина Косова.

Више хиљада студената и њихових професора се потом уз звуке добоша и пишталки, са српским тробојкама и покличима "Косово је срце Србије" упутило улицама града, у протестну шетњу до главног моста на Ибру.

Студенте који су певали "Ој Косово, Косово, земљо моја волења..." поздрављали су грађани Косовске Митровице и придружили им се у протесту.

У прогласу студената Универзитета у Приштини истиче се да ће они "остати непоколобљиви у намери да дају сваки могући допринос одбрани права и правде". Студенти овог универзитета одлучни су да свој рад наставе једино у оквирима образовног система Републике Србије.

Иако је у време протеста на улицама Косовске Митровице било појачано присуство припадника КПС и КФОР-а, није било потребе да интервенишу, јер студенти су имали своје редаре. Разлоге протеста образложио је председник Студентског парламента Сергеј Запорожац а ректор проф. др Здравко Витошевић дао је подршку студенсима. Протест је протекао без инцидената а студенти и млади Косовске Митровице, који су им се приклучили, мирно су се разишли.

Иначе, студентски протести трајали су свакодневно до 17. марта, када је 2004. године у погрому албанских терориста и сепаратиста спаљено 30 српских цркви и манастира, 800 српских кућа а још 500 Срба прогнано из својих домова.

Ј.Г.

- Волим Србију која је моћна, достојанствена и која зна шта хоће. А ова Србија хоће да Косово остане у Србији, а то је могуће заједно са овим народом и наставак на следећијој страни

наставак са претходне стране

овом подршком. Дошао сам овде да Вам кажем да Република Српска не прихвата овакво отцепљење. Република Српска жели мир и стабилност. Жели јаку и моћну Србију. Само моћна и јака Србија помаже Републици Српској. Свима нама заједно није лако. Република Српска воли Србију много више него што можете да замислите. Оно што је добро за Србију, добро је и за нас. Оно што је лоше за Србију, лоше је и за нас - рекао је Додик.

На отетом су кости дедова наших

После величанствених стихова Краља Николе Првог, Душана Костића и Матије Бећковића, које су казивали глумци Ивана Жигон и Никола Јездић, те говора Коштунице, Николића и Додика, скупу су се обратили и представници српског народа Црне Горе. Председник црно-

што је проговорила у Београду. Преносећи поздраве српског народа Црне Горе, средњошколци и студенти већ данима протестују у Подгорици. Мандић је рекао да ће се њима придружити и њихове мајке, очеви и дедови. Потом је ректор Приштинског универзитета Здравко Витошевић казао да оно што су Албанци отели "или оно што мисле да су отели, узели нам нису, јер на отетом кости су дедова наших, а не дедова њихових". На косметској земљи цркве и манастири српски су, шуме и винограде садили смо ми и родитељи наши, у пољима које ору сeme смо ми посадили - рекао је Витошевић и додао да у одбрани Косова сви морају бити сложни и не дозволити да их деле границе и царине.

Студент проректор Београдског универзитета Марко Милутиновић поздравио је у име

а величају холивудски и наставио:

- Где су вечерас домаћи мишеви који лажу за плату и говоре како смо нико и ништа? Где су домаћи мишеви који за мале паре тврде како наше вредности нису у темељу западне цивилизације? У мишијим рунама. Где су они који се ругају косовском миту, а величају холивудски мит? Сви народи света имају своју митологију, а Срби косовску митологију. Срби имају и све оно што је улазница за велики свет. Србија има научнике, који су уграђени у светски научни систем, књижевнике, спортисте. Живела Србија! Живело Косово!

Дан 17. фебруар је дан иза којег би требало да уследи 18. или тај датум ће морати да сачека док Косово поново буде наше и слободно. У протеклих 20 година Србија је прошла кроз тешке периоде од оптужби да смо геноцидни народ, што им није успело, до прогонавања из Крајине и са Косова и бомбардовања. Клинтонова администрација је бомбардовала Београд и Косово.

По завршетку митинга испред Дома Народне скупштине, учесници су кренули пред храм Светог Саве где је служен молебан за спас српског народа на Косову и Метохији. Молебану који је служен по благослову патријарха српског Павла, уз саслужење свих епископа СПЦ из земље и расејања присуствовало је стотине хиљада верника и грађана. Молитве светом кнезу Лазару, Светом Сави и српским мученицима за спас српског народа упутило је стотине хиљада људи који су упаљеним свећама преплавили плато испред светосавског храма. Молебану су такође присуствовали премијер Србије Војислав Коштуница, бројни министри у Влади Србије, заменик председника СРС Томислав Николић, премијер Републике Српске Милорад Додик, као и принц Александар Карађорђевић.

Ј.Г.

горске опозиционе Народне странке Предраг Поповић оценио је да ће званична Црна Гора "први пут у историји ударити на саму себе и подрбити темеље Његошеве Црне Горе ако призна Косово". У Црној Гори, рекао је, нема ни једног човека који је оставио часно име, а ко није био родбински везан за Космет и ко је погазио косовски завет. Председник црногорске опозиционе странке Андрија Мандић додао је да ће душа српског народа проговорити у Подгорици на исти начин као

студената, јединствену и неотуђиву Србију, која на мирани начин диже свој глас. Светски моћници се утрукују из дана у дан да признају недемократску творевину. Међународни органи и организације постали су данас лице светског немира. Али гледајући ову Србију знам да она нема цену док је јединствена - казао је он.

Славни редитељ Емир Кустурица такође се обратио окупљенима и упитао где су данас они који се ругају косовском миту,

Протест здравствених радника централног Косова и Метохије

НИСМО КОСОВАРИ ВЕЋ СРБИ

Званично Министарство здравља Републике Србије јесте јединица институција у коју можемо да се поуздамо и једина уз помоћ које можемо да пружамо здравствене услуге нашем становништву, поручено је са прописа лекара у Грачаници. - Не заборављамо наше колеге које тражимо већ осам и што година, али ни оне који су дали живот обављајући своју хуману дужност - речено је на склопу.

У кругу болнице "Симонида" у Грачаници је петог марта одржан протест здравствених радника централног дела Космета. Желели су да међународној заједници пошаљу јединствену поруку да институције самоизјављане и лажне државе Косово они не признају и никада је неће прихватити, не желе да буду део здравственог система косовског министарства здравља.

- Званично Министарство здравља Републике Србије јесте једина институција у коју можемо да се поуздамо и једина уз помоћ које можемо да пружамо здравствене услуге нашем становништву, поручено је са протеста лекара Окупљеним радницима и мештанима околних села обратио се директор Клиничко-болничког центра Приштина - Грачаница др Стојан Секулић. Он је између осталог рекао:

- Кажу нам да по новом нисмо Срби него Косовари. Кажемо ми њима да смо били, јесмо и остаћемо само Срби и то под ингеренцијом Србије и њене владе, јер је Косово и Метохија део Србије, њено исходиште и срце нашег идентитета. Као људи од струке данас окупљени испред ове болнице са поверењем гледамо у српску државу и њене представнике и поручујемо им да не брину за лечење нашег народа на Косову и Метохији.

На овом месту и чистог образа представљамо струку и науку међусобну слогу и поверење. Ми који смо се заклели Хипократовом заклетвом не познајемо националност, верску и националну припадност већ само човека којем је потребна помоћ и здравствена нега. Времена су тешка и неизвесна и све више ћемо се суочавати са разноврсним притисцима и непријатностима чак и таквим који људски ум до сада није смислио. И раније су се сличне ствари дешавале нашим прецима али они

нису одустајали и нећемо ни ми. Сигуран сам у то и све док је нас и нашег подмлатка јер Косово је нотујиви део Србије а Србија неотујиви део Косова и Метохије", рекао је Секулић.

Директор граничког Дома здравља др Рада Трајковић је подсетила на све киднаповане и нестале колеге који су одвојени са својих радних места, кућа, улица.

- Не би било у реду да овај скуп прође без подсећања на оне које већ осам и по година тражимао, који су убијени на својим радним местима само зато што су радили поштујући Хипократа и само зато што су Срби. Морамо се сестити свих киднапованих за које не знамо ни ко их је

Глигоријевића са којим сам студирала а који је убијен на радном месту. Не могу да заборавим Небојшу Петковића стоматолога, Сашу Тодоровског који је одведен са свог радног места, али ни многе друге.

Они који су нас претерали данас се препознају као лидери неке новонастале државе. Ти лидери такозване ослободилачке војске Косова, знају одговоре на питање где је професор Томановић и ко је убио и отимао наше колеге и суграђане са својих радних места. Овде смо се окупили уз свесрдну помоћ Министарства здравља Србије и појединачних земаља које су нам омогућиле да направимо нешто

Протест здравствених радника

отео ни шта је њихова судбина. Не можемо данас да говоримо а да се не питамо где је наш професор Андрија Томановић. Киднаповали су га на путу од болнице до куће а он је веровао да је слободан, јер је радио за добробит свих становника Косова и Метохије без обзира на националност. Нема ни мог колеге Златоја

што ће бити у функцији здравствене заштите становништва. Због свега тога поручујемо да смо потпуно определени да поштујемо Резолуцију 1244 и Министарство здравља Републике Србије", рекла је на протесту здравствених радника др Трајковић.

В.Бецић

ТУЖИТЕЉКА ДЕЛ ПОНТЕ НАПИСАЛА КЊИГУ “ЛОВ”

КАРЛА ШОКИРАЛА ЈАВНОСТ

За УНМИК и КФОР “ојасни за мировне напоре на Балкану”

У књизи “Лов, ја и ратни злочинци”, која ће се 3. априла наћи у књижарама широм Италије, бивша тужитељка Хашког трибунала Карла дел Понте, УНМИК и КФОР Хашима Тачија и Агима Чекуа третирају “више него опасним за све мировне напоре на Балкану”.

И Тачи и Чеку могу да подстакну бунтовну албанску мањину, покрену насиље у Македонији, јужној Србији или и другим областима - пише Карла дел Понтеова у књизи, чије делове преноси Бета.

Да је потребно покренути процес против лидера ОВК, Дел Понтеова је, како тврди, указала америчкој администрацији приликом посете Вашингтону, марта 2002. године. Пожалила се званичницима да је поднела већи број захтева за “веома важну помоћ у истрагама против врха ОВК”, али да помоћ - није стигла.

Многобројна застрашивања сведока који је требало да сведоче против лидера ОВК, почела су пре него што су против њих отпечаћене оптужнице. Као пример, Дел Понтеова наводи убиство Тахира Земаја који је требало да сведочи против Харадинаја. Убрзо потом, убијена су и двојица полицијаца који су истраживали његово убиство.

- Тужилаштво је добило полуслужбени извештај УНМИК-а о Земајевом убиству - тврди Дел Понтеова. У одгов-

ору на званични захтев, УНМИК је послao документ у којем су сви делови који су се на то односили, били затамњени. У делу који је још и могао да се прочита, наводи се да је Земај пре смрти изјавио, вероватно припаднику УНМИК-а, да ће

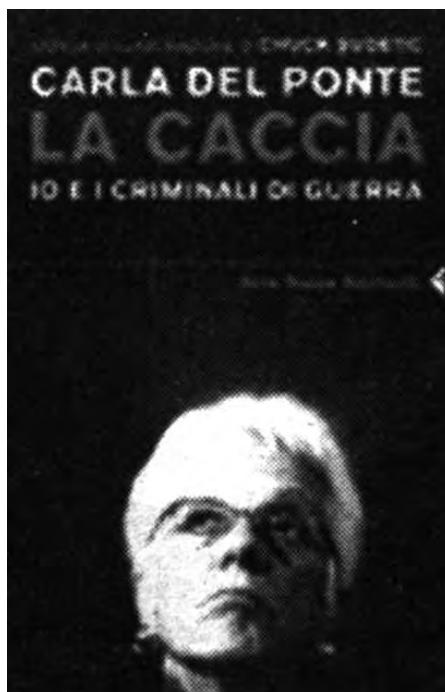
етничким групама, пише бивша главна тужитељка тог суда Карла дел Понте у књизи “Лов, ја и ратни злочинци”. Агенција Бета преноси делове из штива које ће прво бити објављено у Италији, а чијем се издавању противе власти у Србији оцењујући да би тиме била угрожена потрага за Ратком Младићем.

Бивша тужитељка окривљује мисију УН у јужној српској покрајини да је ометала сарадњу са трибуналом тако што је одбијала да реши проблем заптите сведока и пружањем подршке Рамушу Харадинају, бившем вођи ОВК.

Документа УНМИК-а које је тужилаштво тражило, била су понекад “приређена или састављена тако да се нису могла користити у судници”, о чему је Дел Понтеова известила и тадашњег генералног секретара УН Кофија Анана. Она наводи да је првог человека светске организације обавестила о плакату у центру Приштине са ликом Харадинаја и поруком подршке бившем шефу УНМИК-а Серена Јесен - Петерсену.

“Пренела сам и да је у јесен 2005. године други човек УНМИК-а присуствовао свадби једног близског Харадинајевог рођака”, пише Дел Понтеова наводећи да се Анан сложио да је то непримерно.

“Изгледало је да се Јесен-Петерсен више противи подизању оптужнице од самог Харадинаја. Он је одржавао пријатељске односе са Харадинајом и то није крио у

Насловна страна књиге

ако буде убијен, Рамуш Харадинај и још један човек бити међу могућим осуњиченима.

Кућањем проплив Карле дел Понте

Лоша сардња са УНМИК-ом, застрашивање сведока и непостојање функционалних институција средином 1999. године, када Косово није имало полицију, били су велики проблеми са којима се тужилаштво Хашког трибунала суочило у истрази о злочинима Ослободилачке војске Косова и њених лидера над Србима, Ромима и другим

саопштењу које је издао одмах по објављивању оптужнице”, указује бивша тужитељка.

“Речи хвале Јесен-Петерсена указивале су не само да је УНМИК слаб и у власти Албанаца који су практично обезвредили мисију УН током нереда 2004. године, већ и да је шеф УНМИК-а, који је и специјални представник генералног секретара, јавно стао на страну Рамуша Харадинаја у процесу пред Трибуналом УН”, пише у мемоарима Карле дел Понте.

Она наводи и да је УНМИК тврдио најпре да су документа за које је договорено да буду предата Трибуналу уништена, а касније да она постоје и да ће бити достављена суду. Међутим, приликом њихове предаје, утврђено је да недостаје половина досијеа.

Трговали органима

Тим тужилаштва Хашког трибунала који је истраживао злочине ОВК почињене над неалбанским становништвом током 1999. године, имао је податке да су особе које су нестале у сукобима на Косову искоришћене у организованој трговини људским органима.

Ове фрапантне детаље износи бивши хаџки тужилац Карла дел Понте у књизи “Лов, ја и ратни злочинци.”

Осим истражитеља, до ових информација су дошли и званичници УНМИК-а, који су их добили од групе новинара. Према њиховим тврђњама, у лето 1999. године, косовски Албанци су преко границе са Албанијом пребацили камионам око 300 отетих особа у кампове у местима Тропоја и Кукаш.

- Према изворима нов-

инара, млађе и виталније затворенике прегледали би лекари. Добијали су храну и нико их није тукао - наводи доскорашњи тужилац. - Група њих је била притворена у

Реаговање Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији

УЖАСНУТИ

СМО!

Удружење породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији је ужаснуто објављивањем информација о застрашујућим злочинима ОВК 1999. године над Србима, Ромима и другим етничким заједницама а коришћени у операцијама кријумчења органа објављеним у књизи Карле дел Понте “Лов, ја и ратни злочинци”.

Изненађени смо да су о нашем проблему биле обавештене све међународне институције на Косову и Метохији и Хашки трибунал, али нису ништа урадили на ослобађању затвореника.

Прекршене су све декларације, конвенције и протоколи о људским правима.

Ова информација је додатно узнемирила наше породице и овим путем апелујемо на све државне институције да предузму хитне мере у проналажењу заробљеника и ослобађању као и примопредаји земних остатака породица. - Каже се у саопштењу које је медијима проследило Удружење породица киднапованих и несталих лица на Космету.

Они су протест упутили и генералном секретару УН-а Бан Ки Муну.

околини Бурела, у једној жутој кући. Новинари су тврдили да је једна од соба служила као операциона сала у којој су хирурзи вадили органе отетим људима. Преко аеродрома код Тиране, органи су слати у хируршке клинике у иностранству где су пресађивали клијентима који би за то плаћали.

Мада непотпуне, информације које су имали новинари и УНМИК, уклапале су се, и потврђивале податке тужилаштва, наводи Дел Понтеова. Она пише да су у трговини људским органима активно били укључени и високи функционери ОВК!

Највероватније, жртве су биле отете после НАТО бомбардовања, пише бивша тужитељка. Било је то у периоду када су на Косову биле присутне међународне мировне снаге, истражитељи и службеници организација за људска права. Због тога према њеним речима, није било јасно да ли ти злочини улазе у надлежност Хашког трибунала.

Почетком 2003. године, истражитељи тужилаштва и УНМИК-а су са новинарима и једним албанским тужиоцем обишли жуту кућу.

- Сада је била бела - пише Дел Понтеова. - Упркос томе што су истражитељи открили трагове жуте боје на њој, власник је негирао да је икада префарбана. Истражитељи су нашли и делове газе, коришћен шприц, две пластичне кесе за инфузију стврднуте од блата, празне бочице лекова, међу којима и оне за опуштање мишића у хируршким интервенцијама.

У самој кући, форен-

зичари су открили трагове прскања крви по зидовима и по поду у једној од соба. Један део пода, дужине 180 сантиметара и ширине 60, био је чист.

- Власник је понудио истражитељима низ објашњења о траговима крви - наставља Дел Понтеова. - Прво је рекао да се у тој соби пре више година породила његова жена, а онда, када је она рекла да су њихова деца рођена на сасвим

другом месту, тврдио да је његова породица користила ту собу за клање животиња како би прославила мусимански празник.

Упркос свему томе, тужиоци и истражитељи су на крају закључили да нема доволно доказа да се покрене истрага. Није било тела, а ни доказа који би побезали осумњичене.

М.М.К.

НЕСТАЈАЛЕ СУ ЧИТАВЕ ПОРОДИЦЕ

Марко Јакшић, лидер косметских Срба, каже да се јавно причало да је 1998. године један број Срба заробљен у Доњем Лапушнику. Њима се изгубио сваки траг.

- Нестајале су читаве породице. Шмигићи из Леочина. Из тог села и из Дренице нестало је двадесетак недужних људи. Тих година кроз Дреницу нико није смео да иде ноћу. Били су ризични и путеви Митровица - Србица, Митровица - Пећ, Митровица - Клина, Митровица - Глоговац. Од 12. јуна 1999. године, кад су се полиција и војска повукле с Косова, доста Срба је киднаповано и убијено. Јавно се говорило да постоје затвори у којима се Срби држе и муче - наводи Јакшић.

На граничном прелазу Кончуљ

УХАПШЕНА ЧЕТИРИ АЛБАНЦА

На граничном прелазу Кончуљ Срби спирају да се трговало органима њихових отећих рођака

Принадници косовске полиције ухапсили су четири Албанца под сумњом да су умешани у трговину људским органима.

У саопштењу полиције се наводи да су иза решетака Бедри Шаља (34) и његов рођак Хашим (24), Екрем Круезиу (19) и В. Абдију (31), сви из Малишева у Дреници.

Хапшење је уследило код места Бела земља на прилазу пункту полиције на делу Космета, код прелаза Кончуљ, на путу Гњилане - Бујановац. Ухапшени код себе нису имали никаква лична документа осим легитимације Унмика, која грађанима јужне српске покрајине служе за идентификацију.

Одмах после хапшења истражни органи су, по договору са окружним тужиоцем из Гњилана, одлучили да се четворици

ухапшених одреди притвор и утврди колика је њихова умешаност у бављење трговином људским органима.

У Малишеву, одакле су и похапсени, одмах после доласка мировњака, отворен је главни центар за обдукуцију свих страдалих и киднапованих, као и њихову идентификацију. Узнемирење је посебно присутно код неких Срба, чији су чланови породица киднаповани, а касније њихови лешеви пренети у овај центар, јер сумњају да можда нису одвођени управо и због тога да би им албански криминалци узимали делове тела.

И пре овог хапшења, Косметом већ дуже кружи прича како постоје организоване албанске криминалне групе која се баве продајом људских органа и да је њихов пут водио према Албанији или западној Македонији, а одатле у неке земље запада. Д.Т.

ТУЖИЛАЦ

Албански тужилац који је учествовао у истрази, похвалио се у једном тренутку хаџком истражитељу да има рођаке који су били борци ОВК.

- Овде нема гробница са Србима - рекао је истражитељу. - Али, ако су одвели Србе преко границе Косова и убили их, добро је што су то учинили.

ИЗВОРИ

Подаци до којих је дошло тужилаштво, добијени су углавном од непосредних извора. Један од њих је тврдио да је лично учествовао у испоруци на аеродрому. Двојица су рекла да су помагала око сахрањивања тела жртава око жуте куће, и на једном оближњем гробљу.

ШОКАНТНО

-Огорчени смо овим сазнањем јер смо све те информације добијали трагајући за својим најмилијима још у периоду од 1998. године када су починjeni злочини над Србима и осталим неалбанцима, а нико није на то реаговао.- рекла је секретар Удружења Олгица Божанић

ПОКРЕНУТ ПОСТУПАК

Пред Већем за ратне злочине Окружног суда у Београду, покренут је претк rivични поступак поводом навода о продаји органа косовских Срба несталих током и после бомбардовања Савезне

Истражни судија Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду слушаће неколико особа и прибавити евентуално доступну документацију у оквиру претк rivичног поступка о наводима о продаји органа косовских Срба несталих током и после бомбардовања Југославије 1999. године, саопштено је из суда.

Истражном судији достављен је захтев Тужилаштва за ратне злочине за спровођење истражних радњи у циљу провере навода изнетим у појединим медијима који се односе на могуће ратне злочине и трговину људским органима

1999. године, наведено је у саопштењу.

Тужилаштво за ратне злочине саопштило је раније да је формирало предмет који се односи на продају органа косовских Срба несталих током и после бомбардовања СРЈ.

У Тужилаштву је указано да се проверавају неформална сазнања до којих се дошло током истраживања о злочинима који су против српских цивила починили припадници „Ослободилачке војске Косова”, да су два камиона са заробљеним Србима са Ко смета, 1999. године, пребачена у Албанију.

Донедавна тужитељка

Хашког трибунала Карла дел Понте у књизи мемоара „Лов, ја и ратни злочинци” наводи да је то тужилаштво, током истраге о злочинима „ОВК” над неалбанцима, било обавештено да су особе нестале у сукобима на Косову биле жртве у операцији кријумчарења органа.

Она је навела да су истражитељи Трибунала и функционери УНМИК-а добили информације да су у лето 1999. године косовски Албанци камионима пребацивали преко границе на север Албаније више од 300 отетих особа, чији су органи касније коришћени за продају.

ЧОВИЋ:

ДЕЛ ПОНТЕОВОЈ ДАЛИ ПОДАТКЕ О ГРОБНИЦАМА 2001. ГОДИНЕ

Бивши председник Координационог центра за Косово и Метохију Небојша Човић изјавио је за РТС да су српске власти пре седам година тужилаштву Хашког трибунала доставили списак локација потенцијалних масовних гробница и тајних затвора на Косову и северу Албаније.

Човић је рекао да од главне тужитељке трибунала Карле дел Понте никада нису добили одговор на материјал који су спремиле службе безбедности.

“Одговор је био да КФОР није хтео да сарађује, да су многи подаци отишли са првом поставом КФОР-а и да УНМИК није хтео да сарађује за шта сам ја добио уверавања”, казао је он.

Према Човићевим речима, Карла дел Понте никада није покретала ту причу. Он је оценио да то што је написала у својој књизи „Лов” представља „покушај прања биографије” и да тиме покушава да „реши проблеме везане за грижу савести” као и да је вероватно у питању маркетинг ради боље продаје књиге.

Небојша Човић

АРТМАНОВА ОПТУЖИЛА ПОЈЕДИНЦЕ ИЗ УНМИК-А ЗА НЕСАРАДЊУ

Бивша портпаролка Хашког суда Флоренс Артман оптужила је, у интервјуу франкфуртским “Вестима”, појединце УНМИК-а да нису желели да сарађују у случају продаје и трговине органима отетих људи са Косова.

“Неки људи из УНМИК-а нису хтели да сарађују са Дел Понтеовом и зато је неправедно њу оптуживати да није била доволно активна у случају наводне трговине органима од отетих особа са Косова и да због недостатка доказа није подигла оптужнику. Она је покушала да од УНМИК-а ишчупа информације које он није хтео да да”, казала је она.

На спровођењу истраге требало је да инсистира или УНМИК или међународне војне снаге на Косову, уместо да то скривају. Дел Понтеова је у више наврата пред Саветом безбедности протестовала због недовољне сарадње УНМИК-а, објаснила је Артманова.

“УНМИК-ово одељење за правосуђе почело је истрагу о несталим Србима, отетим на Косову, али то одељење није имало овлашћење да води истрагу на тлу Албаније”, истакла је бивша портпаролка Хашког трибунала.

“Она је отишла, колико се сећам, 2003. године у Тирану да би од тамошњих власти тражила сарадњу са Хашким судом и могућност да истрага буде вођена на северу Албаније где су, према неким сведочењима, били смештени затвореници. Информације су их довеле до једног места недалеко од аеродрома у Тирани. Било је истражитеља који су ишли на то место, али то нису били истражитељи Хашког суда већ други међународни

Флоренс Артман

истражитељи који нису тамо нашли никакве трагове”, навела је Артманова.

Упитана зашто Дел Понтеова тек сад говори о том случају, Артманова је одговорила да није могла да говори о истрази која је у току. J.G

Породице убијених Срба на Космету најавиле тужбу проплив Карле дел Понте

ТУЖИТЕЉКА ПРИКРИВАЛА ЗЛОЧИНЕ

- Удружење породица Срба киднапованих и убијених на Косову и Метохији тужиће бившу главну тужитељку Хашког трибунала Карлу дел Понте због прикривања злочина над косметским Србима које су Албанци киднаповали и убили, најавио је председник тог удружења Симо Спасић. “Дел Понтеова нам је 2004. године у Хагу саопштила да има информацију да су сви киднаповани Срби са Косова и Метохије касније побијени, али нам је прећутала да зна да су им, пре него што су убијени, извађени органи”, рекао је Спасић. Карла дел Понте је у књизи “Лов, ја и ратни злочинци” која почетком априла треба да се појави у књижарама у Италији, објавила да је Тужилаштво у истрази злочина припадника ОВК над неалбанцима сазнало да су људи нестали у сукобима у покрајини коришћени у операцији кријумчарења органа, под покровитељством те организације.

“Дел Понтеова је сакрила истину и прећутала информације о тешким злочинима над киднапованим Србима. Тиме је она помогла злочин, иако је списак имена несталих и оних који су их киднаповали добила још 2001. године, а против никога није поднела оптужнику нити је ико ухапшен. Због тога она мора да одговара”, казао је Спасић.

В.Б.

МИ ЖЕЛИМО БОЉУ САРАДЊУ

Међународна комисија за нестале лица (ИЦМП) од 1999. године обезбеђује помоћ УНМИК-у, Влади Србије и Привременим институцијама самоуправе како би се утврдила судбина и локације несталих лица путем програма форензичке техничке помоћи и изградње капацитета. ИЦМП је почeo са прикупљањем узорака крви од чланова породица несталих у сукобу на Косову 1999. године. О овој проблематици разговарали смо са госпођицом Астом Зинбо директорицом Одељења Иницијативе цивилног друштва (ЦСИ) у Међународној комисији за нестале особе ИЦМП-а.

- Госпођо Зинбо, које су актиуелне активности и планови ИЦМП-а у последу трајања за несталим лицима на Космету?

- Од 2001. године, ИЦМП подржава развој удружења породица несталих са Косова. ИЦМП је до данас прикупио 14.000 узорака крви који представљају преко 4.100 несталих лица из свих заједница. ИЦМП је завршио ДНК тестирање скоро свих осим малог броја узорака костију које је добио од УНМИК-а и Владе Србије те је издао преко 3.100 извештаја о ДНК подударању за 2.093 различита нестале лица, каже Аста Зинбо.

Циљеви ИЦМП-а у вези са лицима несталим у сукобу на Косову укључују сталну помоћ правним телима при утврђивању судбине преко 2.000 преосталих несталих лица путем програма форензичке техничке помоћи што укључује

и помоћ у напорима да се пронађу гробнице, које су повезане са сукобом, да се ексхумирају посмртни остаци, те да се тачно идентификују нестале лица коришћењем

Аста Зинбо

ДНК технологије, наставља Зинбо. Истовремено ИЦМП ће наставити да сарађује са локалним институцијама а што укључује изградњу капацитета како би се осигурало да власти дођу до прикладних и адекватних решења по питањима несталих лица са правног аспекта. ИЦМП ће кроз своје активности настојати да у процесу у потпуности укључи удружења породица несталих лица, истиче Зинбо, као и остале актере цивилног друштва.

Питање које перманентно поставља Удружење породица киднапованих и несталих на Косову и Метохији као и Комисија за нестале лица Владе

Србије гласи:

- Зашићено ИЦМП није присућено на ексхумацијама гробница на Косову и Метохији?

Госпођица Зинбо о томе каже:

- За разлику од осталих породица бивше Југославије, ИЦМП није позван да буде присутан на ексхумацији гробница везаних за сукоб на Косову. Питање несталих лица на Косову је под надлежности Привремене административне мисије Уједињених народа на Косову (УНМИК) - ОМПФ. Колико смо ми упознати представници надлежних тела Владе Србије су били присутни бар на неколико ексхумација на Косову које су биле везане за етничке Србе. Такође, ОМПФ (Канцеларија за нестале лица и форензику) је извршила ексхумацију гробница везаних за Србе уз присуство монитора из званичних институција Србије. Међутим, став ИЦМП-а је да бисмо желели да будемо присутни на ексхумацијама и у вези са овим смо већ обавили неколико разговора са УНМИК-ом као и са Привременим институцијама самоуправе.

- Молим Вас за тумачење чињенице да ви у ИЦМП имајте 1700 џунних сећова крви (узетих од срдника несталих лица) који се не подударају ни са једном од костију које сте добили и да са друге стране имајте 700 јединствених ДНК профиле издвојених из узорака костију који се не подударају са крвним узорцима које имајте у бази података? Да ли то поштварјује прет-

шоставку да имајоши нових гробница?

- ИЦМП је завршио ДНК тестирање скоро свих осим малог броја узорака костију, које је добио од УНМИК-а и Владе Србије, те је издао преко 3.100 извештаја о ДНК подударању за 2.093 различита несталла лица. Од Радне групе за привремени списак несталих ИЦМП поседује пуне сетове референтних узорака крви за преко 1.500 несталих лица који се не подударају нити са једним профилом издвојеним из узорака костију ископаних жртава, укључујући и профиле добијене из узорака костију од око 400 посмртних остатака из мртвачнице у Приштини.

Чињеница да се са ископавањем гробница везаних за сукоб скоро престало оставља отвореним питање како решити случајеве преко 2.000 преосталих несталих лица, каже Аста Зинбо.

- Још се траја за 1500 Албанаца и око 600 Срба или одговор не штапање каква је њихова судбина налази се на Косову а не у Београду. Шта предузимате да се овај проблем реши?

- Међународна комисија за несталла лица (ИЦМП) блиско сарађује са УНМИК-ом, Привременим институцијама самоуправе на Косову, као и са Владом Србије по питању несталих лица.

Морам рећи да бивше стране у сукобу морају изаћи са информацијама у вези са свим гробницама. ИЦМП ће наставити да подржава како Владу Србије тако и Привремене институције самоуправе. Привремене институције самоуправе су ост-

вариле значајан напредак успостављањем Комисије за несталла лица Привремених институција самоуправе октобра 2006. године. Одлука о успостављању Комисије је донешена на основу документа за дискусију којег је поднео ИЦМП и наредних састанака са Привременим институцијама самоуправе како би се осигурао институционални капацитет за решавање овог питања не само са техничког аспекта већ и са политичког и правног аспекта. Ова структура која је успостављена одражава досадашња искуства и требало би да омогући прикладну сарадњу са Комисијом за несталла лица Владе Србије.

Почетак рада Комисије је дуже потрајао али су сада сва релевантна министарства именовала сталне секретаре Комисије а именованы су и председавајући Комисије (етнички Албанац) и допредседавајући (етнички Србин).

Мандат Комисије је да врши истрагу несталих лица у сукобу без обзира на њихову националну или верску припадност. ИЦМП би желео да се постигне боља сарадња свих удружења породица несталих са овом Комисијом као и са Комисијом за несталла лица Владе Републике Србије, каже

госпођица Аста Зинбо, директорка Одељења иницијативе цивилног друштва у Међународној Комисији за несталла лица.

- Преко 500 неидентификованих "тела" налази се у мртвачницама УНМИК-а, рекао је Гвозден Гагић, бивши председник Комисије за хуманитарна штапања и несталла лица Србије. Може ли да нам кажете шта се чека у вези са идентификацијама ових "тела"? Удружење породица киднайованих и несталалих са седиштем у Београду брине да се одузовљачењем не замећују трагови истини?

Треба лоцирати нове гробнице као и истражити вероватноћу да ли је у прошлости дошло до нетачних информација? - Ово може обухватити тела која су покопали чланови породица који нису испунили законске процедуре о идентификацији или у случајевима погрешних идентификација које су обављене пре коришћења ДНК-технологије. Вероватноћа погрешних идентификација може бити одговор, па то зашто је тешко идентификовати посмртне остатке који се налазе у мртвачници у Приштини, иако су обављени тестови узорака костију и добијени ДНК-профили, истиче Аста Зинбо.

С.Ђукић

Аста Зимбо у Удружењу

Писмо мајке Марка Јелића

30.03.2008. KANCELARIJI ZA NESTALE U
BEOGRAD

JA SAM MAJKA MARKA JELIĆA iz Orahovca
SPADA ŽIVIM U ŠAPCU, PROCITALA SAM U NOVINAMA
TOŠTO JE PISALA KARLA DELPONTE, POTRESLA ME
SE OVA SITUACIJA I SADA MI JE TEŽE NEGODU
KADA MI JE NESTAO SIN. IMAM JEDNU MOLBU ZA
VAS - DA SE VI ORGANIZUJETE DA BI SE OVO
STANJE KOJE SE NEKADA DESILO RASVETLI. MOGA
SINA SAM RODILA U 41 godini svog života,
NEGOTOVALA SAM GA KAO CVET A DUŠMANI
NU SADA IZVADIŠE SRCE NA ŽIVO I DUŠA
NU IZADE NA MUKAMA, NJEGOVE MUKE NE MOGU
DA PREBOLIM. POSTOJAO je MALI TRAČAK NADE
DA JE MOJ SIN NEGDE ŽIV, SVE DOK KARLA
NTJE IZDALA svoju knjigu, OD TOG DANA
GASI SE SVAKA NADA U MOM SRCU DA JE
ON MEĐU ŽIVIMA. A SPADA KAO MAJKA PITAM NAŠU
VLAST A POSEBNO GOSPODINA KOŠTUMIĆU DA LI
JE PREGOVORAO SA KVOROM DA PRAVI RAJMENTU
DOK SU NAŠA DECA I LJUDI BILI JOS ŽIVI
U LOGORIMA ŠIROM KOSOVA, Metohije i
Albanije.

Dali je „Gospodina Koštumicu zabolela duša
za našom decom i ljudima kada je
puštao teroriste albance koji su činili
zločela nad našom nedužnom decom.

Medu tim teroristima bila je i „Gospoda“
Fljora Brovina koja je iz našeg zatvora
izšla sa frizirom, šminkom kao da je bila
na svadbi a ne u zatvoru. Svi teroristi
su oslobođeni bez razmene i bilo kakvih
uslova. Zamolila bih Veniku Tomanović, Olgu
Božanić i Simu Spasić da istražu u
rasvetljavanju sudbine mog sina i suih
nedužnih žrtava srpske i ne albanske
nacionalnosti.

ZAMOLILA BIH VAS DA OVAJ MOJ DOPIS
OBJAVITE ŠIROM SVETA I NARAVNO U NAŠIM
NOVINAMA - OTETA ISTINA. UNAPRED ZAHVALNA
PORODICA JELIĆ.

Песма Адријане Јелић

Gde si tata?

SREĆNA SAM I MALA
NEZNAM NIŠTA.

Velika i tučna
ZNAM SVE.

Desi tata?

Jesi li nestao u tomi
MRTVUH, ili si živ i
SRECAN jer me
TRAŽIŠ I SIGURAN u
to da ćeš me naći?

Suze lijem jer
neznam gdesi, gdesi TATA?

Ako si živ običeš,
ako nisi ostaceš gde si.
I zato kozem;
PITAM TE GOESI TATA?

Jelic Adrijan
(iz Orahovca)

Za "List" ("novine") Oteta Istina

GDE SI ITATA! ?

РЕГИОНАЛНА КООРДИНАЦИЈА

Састанак Извршног тела

Дана 7. и 8. фебруара 2008. године одржан је састанак Извршног тела регионалне координације у организацији ИЦМП-а.

Након размена информација о реализованим активностима на локалном нивоу Удружења и Савеза присутни чланови су припремили план и програм рада за 2008. годину. Предложени су следећи

стратешки циљеви: да се подигне свест у јавности о проблему несталих особа, о односу са медијима - да буде већа медијска заступљеност, о односу са властима и међународним факторима - ЕУ могућим партнерским односима, обележавању значајних датума 30. 08. и 10. 12. текуће године као и једанаеста регионална конференција.

Прослеђена су писма Парламенту ЕУ - Дорис Пак, Председницима и Премијерима

држава, Албанцима са понудом и тражењем одговора о учешћу у раду Одбора регионалне координације. Припремљен је нацрт за одржавање тематског скупа "Права и заштита преживелих чланова породица", због различитог третирања породица погинулих бораца и цивилних жртава.

Овом састанку је присуствовала и Олгица Божанић секретар Удружења киднапованих и несталих лица са Косова и Метохије.

КООРДИНАЦИЈА СРПСКИХ УДРУЖЕЊА СА ПРОСТОРА БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ИЗАБРАНО РУКОВОДСТВО

На седници Одбора Координације која је одржана у Београду 01. фебруара 2008. године потврђен је избор председника Координације српских удружења Олгице Божанић, секретара Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији.

За заменика је именована Милица Ђорђевић, председник Удружења породица заробљених и несталих лица Републике Српске у БиХ за период од 01. 01. до 01. јула 2008. године, које ће представљати проблем несталих Срба у Извршном телу Регионалне координације.

За Одбор Регионалне Координације именовани су, са истим задатком Чедомир Марић, председник Удружења породица несталих и погинулих лица у Крајини у Републици Хрватској, Мирјана Симанић испред Републичке организације заробљених и погинулих бораца и несталих лица Републике Српске и Мирјана Миодраг Ђорђевић испред Удружења родитеља и породица ухапшених, заробљених и несталих лица СЦГ.

Дат је предлог о будућем укључењу у избор по принципу ротације и представника два Удружења са Косова и Метохије и договорено је да се дописи шаљу са називом Координације српских удружења са адресом и контакт телефоном Удружења.

Такође је договорено да се обезбеди и гостовање представника Координације у ТВ емисијама на националним ТВ станицама у Републици Србији и Републици Српској, ради приказивања страдања српског народа у протеклом периоду са коришћењем видео материјала у виду видео записа, ЦД и др.

Хуманитарна акција

"ЗНАЊЕМ ЗА СУТРА"

Академија Форум кроз програм хуманитарне акције "Знањем за сутра" ишколовало је више од 700 полозника, искључиво из социјално угрожених категорија становништва.

Од самог почетка она ради под покровитељством председника Републике Бориса Тадића и Министарства за рад и социјалну политику. Кроз курсеве рада на рачунарима прошли су и многи чланови породица киднапованих и несталих на Косову и Метохији, што ће им омогућити лакше запошљавање.

ПРИЗРЕНСКА СЕЛА ОСТАЛА БЕЗ СРБА А О КИДНАПОВАНИМА НИ ГЛАСА

На подручју призренске општине остало је да живи око 300 Срба. Након посврта 2004. године, многи су одустали од повратка на своја огњишта.

Поред асфалтног пута Призрен - Ђаковица, на само два километра од Призрена, налази се село Душаново. Годинама је ово село било настањено искључиво становницима српске националности. Међутим, почев од 1963. године, када је држава почела да узима српска имања, да би оформила пољопривредна добра, почeo је да се смањује број Срба у овом селу. У знак протеста сељани су почели да продају своје куће и окућнице и одлазили су пут централне Србије. Како су године пролазиле, број српских породица се све више смањивао. Насупрот њима број албанских житеља из године у годину се повећавао. У овом селу, надомак Призрена досељавали су се Албанци из свих крајева Косова и Метохије, па чак и из суседне Албаније. У Душанову је до јуна 1999. године живело око педесетак српских домаћинстава и преко хиљаду албанских. Етичка слика се за тридесет и пет година драстично променила.

Четрнаестог јуна 1999. године, све српске породице из овог села морале су да напусте своја вековна огњишта. Породица Радивојевић чврсто је одлучила да остане у свом селу. Глава породице Никола, учитељ у пензији, са супругом Радмилом и сином Војканом, ни по коју цену није хтео да оде из родног села Душанова. Данима је ова трочлана породица, међу хиљаде албанских, одлевала разним малтретирањима, шиканирањима и злостављању. Њихове комшије Албанци су сковали план како да и ову последњу српску породицу отерају из села. И на жалост у томе су успели.

Дана 28. јуна 1999. године, негде око поднева, група екстремиста, наоружаних до зуба, ушла је у кућу Николе Радивојевића, киднаповали су га наочиглед супруге Радмиле и одвела у непознатом правцу. Запомагање супруге Радмиле није помогло. Син Војкан тренутно је био одсутан. Радмила је случај пријавила војницима КФОР-а. Након неколико дана, измасакрирано тело Николе Радивојевића пронађено је у једном шипражу надомак села. Одмах након тога Радмила је са сином морала да оде из села и спас потражи у призренској Богословији. Одатле је заједно са

осталим Србима отишла пут Србије. Данас са сином живи у Смедереву. Пре две године посмртне остатке свог супруга пренела је у овај град. Кућа породице Радивојевић, као и све остале српске у Душанову су спаљене, а један број њих је срушен до темеља.

У Душанову више неа Срба. Иначе, ово село је годинама пре рата, било стечиште албанских терориста. Поменимо само случај који се дододио у парашинској касарни, када је војник Азиз Кельменди из овог села, трећег септембра 1987. године из аутоматске пушке, из чистог мира, на спавању убио четири, а ранио пет српских војника, а потом сам себи пресудио,

Село спаљено, Срби поубијани

Трагичну судбину доживели су и Срби из српског села Дојница, надомак Призрена. У овом прелепом селу са педесетак кућа, живели су честити и вредни људи који су се бавили сточарством и пољопривредом. Међутим, албански екстремисти настојали су да претерају а ако нису хтели да оду из својих домова и убијали све преостале Србе, они су желели да сва села у призренској општини буду очишћена од Срба и да у њима живе искључиво Албанци. Случај који се дододио 27. јуна 1999. године у овом призренском селу, један је од најтрагичнијих догађаја. Тога дана у ово село је упала група до зуба наоружаних Албанаца. Опљачкали су најпре читаво село, а потом га запалили. Шта се дододило са шеснаестори Срба који су се тога дана нашли у својим кућама, још до дан-данас није утврђено.

По једној верзији све су заједно затворили у кућу у центру села, а потом их запалили. По другој, сви су стрељани надомак села, а потом сахрањени у заједничку гробницу. Шта се заиста дододило са Трифуном, Наталијом, Богданом и Живком Стојковић, са Тамаром и Момирком Радивојевић, Јефтом и Босильком Спасић, Чедом и Мирјаном Антић, Васиљком Николић, Милицом, Славицом и Властом Стевановић, Драгом и Срећком Ђекићем, још није познато, иако је од овог незапамћеног злочина прошло већ више од осам година. Њихови најмилији сваким даном очекују вести о њиховој трагичној судбини.

И Срби из Љутоглаве, села које се налази на петом километру асфалтираног пута у правцу Суве Реке, морали

су да оду са својих огњишта. Један број њих, који на време није умакао, једва је успео да остане у животу. Шесторо Срба из овог села, су Албанци одвели у суседно село Грејковце, надомак Суве Реке, где су их девет дана тукли и мучили на најсвиреји начин. Најгоре су пропали Димитрије Спасић и његов син Драган, који су након незапамћеног мучења у бесвесном стању, уз помоћ војника КФОР-а, пребачени у Призренску Богословију. Данас у Љутоглаву, досконало српском селу, такође нема Срба. И село Љубијда, Врбичане, Доња и Горња Србија, Зајић и Смаћ, такође су без српских душа. Српске куће су спаљене и порушене, а њихова имања обрађују Албанци из њихових и суседних села. Поред кућа, Албанци су порушили сеоске цркве и гробља, како би затрли све оно што је српско.

Повратак зауставио погром

Један број Срба са подручја призренске општине размишљао је о повратку на своја огњишта. Али, погром који се дододио марта 2004. године, у коме погинуло 19 Срба, спаљено или општећено 800 српских кућа, порушене 34 цркве, око 900 Срба малтретирано, а више од 4.000 Срба је прогнано. У овом погрому најгоре је пропао Призрен. Тога дана спаљене су преостале српске куће и све цркве у граду, док је четрдесетак Срба испребијано до бесвести. Овај незапамћени терор над српским живљем, који је био решен да остане у граду, у знатној мери успорио је повратак оних који су одлучили да се врате у свој родни крај. Иначе, јуна 1999. године са подручја призренског округа морало је да оде 31.100 Срба и осталих неалбанаца. Уточиште у Србији је нашло 29.910 а у Црној Гори 1.105 лица. Највећи број њих настањен је у Београду и околини. Иначе, да се у Средачку жупу није вратило 250 Срба у селу Новаке њих четрдесетак икључујући и десетак који су остали у самом Призрену, данас би призренски крај био без Срба. Слична ситуација је и на подручју ораховачке и суворечке општине. Суворечки крај је очишћен од Срба, док је у Ораховици и Великој Хочи остало да живи укупно 1.500 Срба који живе у правом гету. Како године пролазе, интересовање за повратак у призренски крај је све мање, јер како кажу још не постоје ни најосновнији услови да се то деси.

В.Беџић

СРБИЈА ИЗВРШИЛА СВЕ ОБАВЕЗЕ

Непозната судбина још око 2.000 несталих лица. Проблем мора брже да се решава, јер породице несталих, било да су Срби или Албанци, имају право на истину.

Почетком 2005. године формиране су радне групе Београда и Приштине задужене да се баве решавањем проблема несталих лица.

- Тада активности добијају не интезитету, али ми нисмо задовољни резултатима, каже Вељко Одаловић, председник Комисије за нестале лица Владе Републике Србије и додаје да је стање у односу на период до 2005. године ипак, повољнији.

- Када смо почели да радимо, на заједничкој евиденцији лица било је 3.300 имена, што су и подаци Међународног комитета Црвеног крста. Данас је тај број испод 2.000, што значи да је од 2005. године до данас решено 1.300 случајева.

- Морам да истакнем да је Република Србија испунила све преузете обавезе и сва тела пронађена у масовним гробницама предала УНМИК-у а онда и породицама. Сва места за које постоји информација да би, евентуално, могла бити масовна гробница су истражена под пуном међународном верификацијом, каже Одаловић и истиче да је то доказ одговорног односа државе према овом проблему.

Одаловић подсећа да и Специјални суд за ратне злочине процесуира један број предмета, док на другој страни нема чак ни информације о том процесу.

- Немамо ниједну пресуду за злочине над Србима и неалбанцима на Косову и Метохији, немамо информације истражних

органа, јер не постоји њихова спремност за сарадњу. И привремене косовске институције

Вељко Одаловић

је, такође имају свој интерес да не предузимају ништа јер у њима су људи који се могу директно довести у везу са злочинима из 1998. и 1999. године, каже Одаловић и сматра да се не може заборавити ни заобићи чињеница да је Рамуш Харадинај био комадант једне зоне у којој се десило највећи број злочина, као што не може да побегне од одговорности ни Фатмир Љимај, без обзира на однос суда у Хагу. Од одговорности и обавезе пружања информација не може побећи ни Агим Чеку, ни Хашим Тачи. Ти људи са хипотекама и обавезама, које имају, воде косовске институције и они неће ићи у правцу процесуирања и тражења злочина над Србима и неалбанцима, каже наш саговорник и закључује: "Без обзира на то ми ћемо наставити процес тражења несталих. Радне групе заједно са Међународном комисијом за нестале лица наставиће да траже нестале на простору Косова и Метохије.

- Број од скоро 2.000 несталих, од којих је 552 Срба и

неалбанца и око 1.400 Албанца говори да овај проблем мора брже да се решава, јер све породице несталих лица, било да се ради о Албанцима или Србима, имају право на истину, закључио је Одаловић.

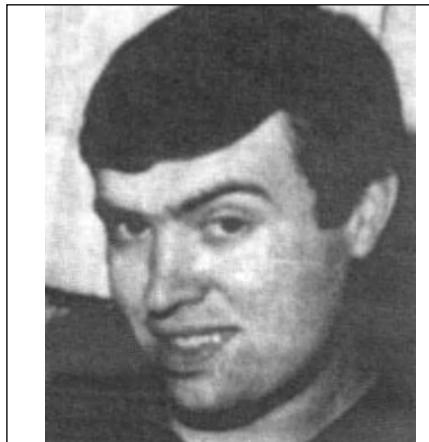
ЕУЛЕКС КУПУЈЕ МИР

Шеф делегације у Радној групи за расветљавање судбине несталих Вељка Одаловић, изјавио је београдском "Гласу" да сарадња са Еулексом и косовским институцијама није могућа. Протоколе и радна правила смо дефинисали са УНМИК-ом. Инсистираћемо да наставимо тај процес поштујући та правила и стандарде. Међународна мисија није спремна да се сукоби са терористима. Купује мир. Они верују да је доволно да криминалице из шуме, којима су руке крваве до лаката, обуку у лепа одела и промовишу их у премијере. Међународна заједница је Харадинаја, Чекуа и Тачија, неоспорне криминалице, препаковале у вајне демократе. како очекивати да председник владе те фантомске државе да открије злочинце, приведе правди и процесуира убице са којима је он заједночинио злочине? Хашим Тачи је неоспорно један од убица полицијаца на прелазу код Глоговца. Како њему веровати и очекивати да ради на овом питању кад је јасно да неће. То је озбиљан проблем с којим ће се међународна заједница дугорочно морати да се бори јер то су сад њени партнери. Ако међународна заједница жели да реши овај проблем, онда мора да промовише нове људе који нису огрезли у крви и злочине. Ко у Србији може да сарађује са човеком који је овде осуђен за злочине? Еулекс ће у наредна четири месеца преузимати надлежности од УНМИК-а и онда ће за партнere имати неку квази државу коју Србија никад неће признати и нелегалну мисију Европске уније - истакао је Одаловић

ТРАЖЕ СЕ

Чудановић Ђорђе
рођен: 01.04.1950 Приштина
отет: 01.07.1999 Приштина

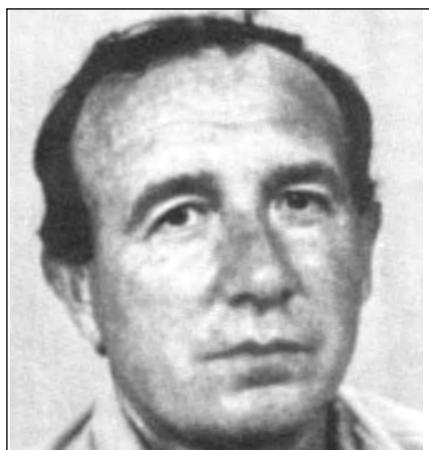
Дедић Бобан
рођен: 22.06.1962 Ораховац
отет: 18.06.1999 Ораховац

Ђуричић Миливоје
рођена: 21.08.1929 Пећ
отета: 19.06.1999 Пећ

Доганчић Драган
рођен: 30.11.1971 Штрпце
отет: 21.06.1999 Ђаковица

Грковић Јово
рођен: Урошевац
отет: 19.06.1999 Урошевац

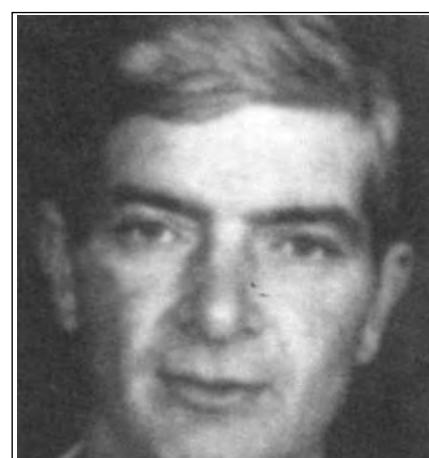
Јеврић Милош
рођен: 28.04.1939 Пећ
отет: 19.06.1999 Пећ

Јочић Душан
рођен: 08.10.1975 Пећ
отет: 18.06.1999 Пећ

Ковачевић Драган
рођен: 01.03.1953 Ужице
отет: 23.06.1999 Призрен

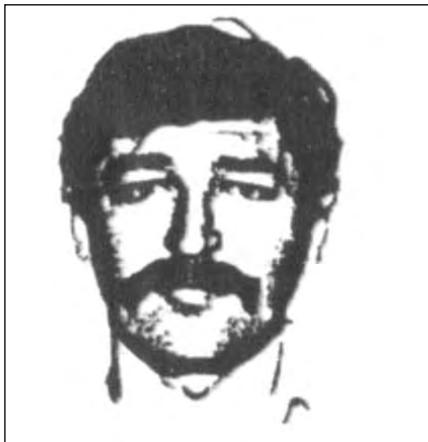

Марковић Новица
рођен: 18.06.1959 Приштина
отет: 04.07.1999 Приштина

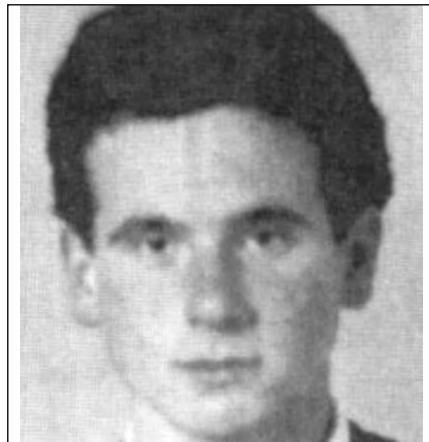
ТРАЖЕ СЕ

Матић Слободан
рођен: 23.02.1973, Ораховац
отет: 22.09.1998 Мовљане

Миленковић Рајко
рођен: 10.10.1954, К. Митровица
отет: 14.11.1999 К. Митровица

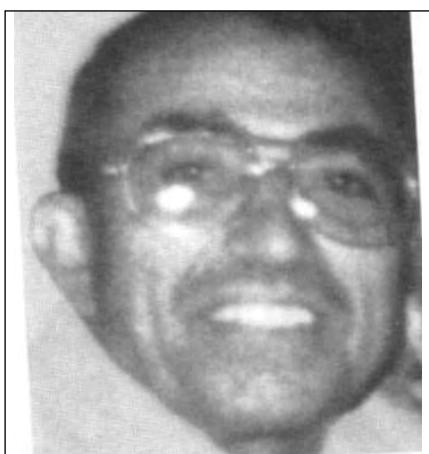
Милићевић Горан
рођена: 25.05.1978 Ужице
отета: 23.06.1999 Призрен

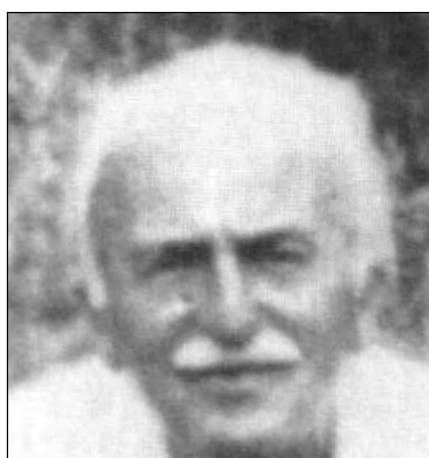
Миљковић Предраг
рођен: 14.02.1961, Смедерево
отет: 19.06.1999 Лабљане

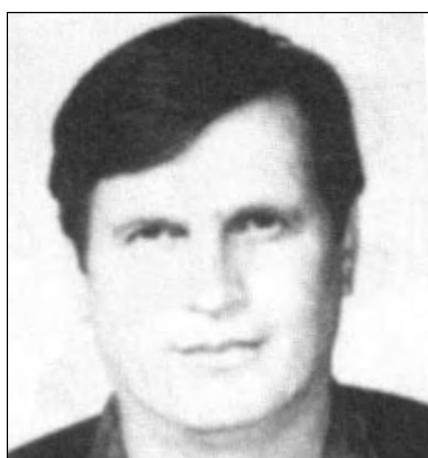
Петковић Десанка
рођен: 15.03.1941 Ђаковица
отет: 19.06.1999 Ђаковица

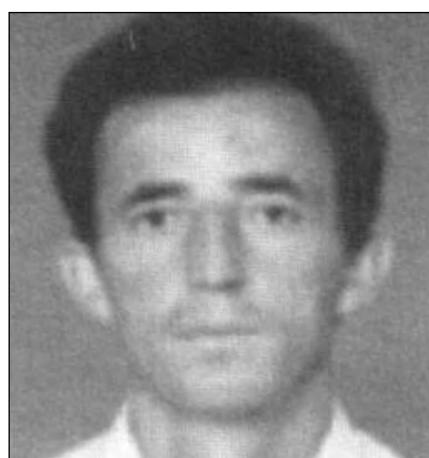
Петковић Живко
рођен: 04.08.1938 Ђаковица
отет: 19.06.1999 Ђаковица

Петривић Радоја
рођен: 28.06.1935 Пећ
отет: 19.06.1999 Пећ

Поповић Петар
рођен: 10.06.1935 Вучитрн
отет: 21.06.1999 Вучитрн

Поповић Предраг
рођен: 23.04.1959 Приштина
отет: 10.08.1999 Доња Брињица

ТРАЖЕ СЕ

Пумпаловић Сртена
рођена: 25.12.1938 Исток
отета: 28.06.1999 Исток

Радивојевић Томислав
рођен: Призрен
отет: 27.06.1999 Доњице

Ротковић Драган

Шошкић Миодраг
рођен: 01.04.1955 Пећ
отет: 19.06.1999 Пећ

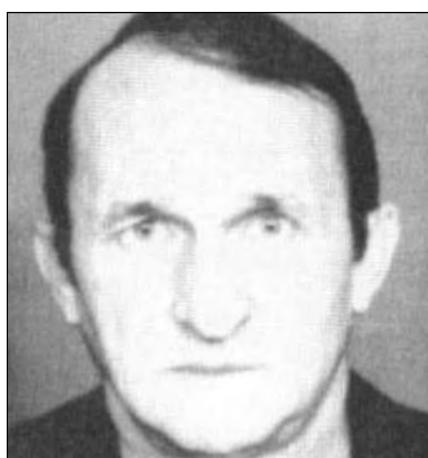
Стаменковић Жарко
рођен: 13.06.1960 Приштина
отет: 22.06.1999 Приштина

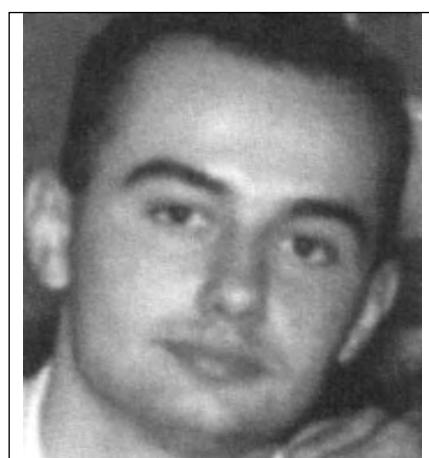
Стојановић Радојко
рођен: 04.02.1938 Липљан
отет: 22.06.1999 Липљан

Станковић Миодраг
рођен: 14.08.1954 Пећ
отет: 23.06.1999 Пећ

Стојановић Марко
рођен: 10.03.1946 Урошевац
отет: 28.09.1999 Урошевац

Васовић Дејан
рођен: 19.10.1973 Крагујевац
отет: 11.08.1999 К. Митровица

ПРИЗНАЊЕ У КЊИЗИ СУД ИГНОРИСАО

“Убијао сам српске полицајце, убијао сам српске цивиле, ликвидирао сам непослушне Албанце”, написао је Рамуш Харадинај у предговору своје књиже “Приче о рату и слободи”. “Још као дејте постапао сам свештани да је решење албанског и косовског штитања могуће само силом”, написао је Харадинај.

Харадинај је рођен у селу Глођане, општина Дечани, 3. јула 1968. године. Завршио је средњу школу, а војни рок је 1989. године служио у ЈНА у Пироту и Димитровграду. Након суђења 1991. године због учешћа у демонстрацијама отишао је у Швајцарску, где је приступио Народном покрету Косова, организацији из које је настала ОВК. У Швајцарској је радио као избацивач у ноћним клубовима и, по његовим наводима, тренирао кунг-фу. У књизи је демантовао да је икада био у Легији странаца, како су се тумачили његови “тренинзи у Француској”.

Харадинај је 1996. године у Албанији прошао војну обуку и учествовао у формирању база у местима Кукеш и Тропаја, на северу Албаније. Из тих база је организовао шверц оружја на Косово, а затим - 1997. или 1998. године са својом браћом формирао штаб ОВК за Метохију и специјалну јединицу “Црни орлови”. Због бруталности у борбама против Срба, међу Албанцима је веома брзо стекао статус хероја и постао комадант оперативне зоне у Метохији, коју Албанци зову “Дукајини”.

Његова јединица одговорна је за свирепа мучења и убијања више десетина Срба, цивила чија су тела пронађена у Радоњићком језеру и по сеоским бунарима у општини Дечани. Из сукоба са припадницима руског контингента мировних снага на Косово 2000. године изашао је са повредом ока и повезом.

Неколико месеци касније рањен је у пуцњави. Још један ударац доживео је 2002. године,

кад су међународне судије на Косову осудиле његовог брата Даугта на пет година затвора због отмица и мучења које је резултирало смрћу четворице припадника ФАРК-а, оружане формације косовских Албанаца близке лидеру Демократског савеза Косова Ибрахиму Ругови. После НАТО интервенције постављен је за команданта Косовског заштитног корпуса, а 2000. године основа је Алијансу за будућност Косова, најављујући политички ангажман, који га је 2004. године, у 36. години, довео до премијерске функције. Власти у Београду подигле су против Харадинаја 108 кривичних пријава због сумње да је извршио кривична дела тероризма, удружила ради непријатљске делатности и убијања цивила. Хашки трибунал је подигао оптужницу против њега 4. марта 2005. године, а Харадинај је потом поднео оставку на место председника привремене владе и 9. марта се добровољно предао Трибуналу.

ЖЕНЕ РАСЕЉЕНЕ СА КОСОВА ПОРУЧИЛЕ “УЖАСНУТЕ СМО ИНФОРМАЦИЈОМ” О КРИЈУМЧАРЕЊУ ЉУДСКИХ ОРГАНА

Жене расељене са Косова и Метохије затражиле су од државних и међународних институција да провере тачност информација о логорима у Албанији у које су, како се претпоставља, одвођени киднаповани Срби и остали неалбанци.

Оне су ужаснуте информацијом о кријумчарењу људских органа објављеном у књизи бивше тужитељке Хашког трибунала Карле дел Понте “Лов” и тиме што нико ништа није предузео у вези с тим.

Председница Удружења породица киднапованих и несталих Верица Томановић затражила је да надлежни органи у Србији преко КФОР-а, УНМИК-а и Хашког трибунала захтевају од

Владе Албаније да у циљу отварања истине дозволи истрагу

ТРИБУНАЛ САМО ЗА СРБЕ

Жене су осудиле и ослобађајући пресуду изречену једном од вођа ОВК Рамушу Харадинају, а према речима председнице Кола српских сестара из Приштине Загорке Павловић, то је “незапамћен скандал у међународном праву и крај Хашког трибунала”.

- То је највећи доказ до сада да Хашки трибунал постоји само за наш српски народ - нагласила је Павловићева и додала да ће жене са Косова и Метохије подржати све што власт у Београду учини да се та срамна пресуда Хашког трибунала поништи.

локација на којима су, како се

претпоставља, били логори за Србе, Роме и остале неалбанце.

- На тај начин би се светска јавност упознала са неправдом коју је доживео наш народ. Сазнали би ко је жртва, а ко злочинац - казала је Томановићева и затражила од надлежних да предузму хитне мере у проналажењу и ослобађању затвореника и убрзаној примопредаји земних остатака.

Председавајућа скупа Деса Топличић поручила је у име око 400 жена учесница Сабора, одржаног у Скупштини Србије, да српски народ верује у Србију, да држава никада неће признати независност Косова и да ће омогућити повратак када се за то стекну услови.

Сандра Орловић, руководилац пројекта Фонда за хуманитарно право: Прикупљање и презентација поименичног пописа жртава у оружаним сукобима на Косову

ПРИПРЕМА СЕ КОСОВСКА КЊИГА ПАМЋЕЊА

Стварни ћојис жртава на овим нашим просторима никада није најправљен и у шоку је ћојис стварних жртава на Косову и Метохији у периоду од 1998. године до краја 2000. године зато што је парочиште у периоду од јуна до краја 2000. године забележен релевантан број убиства, нестапака, отимања које су у вези са оружаним сукобом.

Фонд за хуманитарно право у Србији је октобра 2005. године, почeo са поменутим пописом. У овом тренутку више од десет истраживача ради на прикупљању података. Подаци који су прикупљени од 1998. године и одмах након јуна 1999. године, у међувремену, како је на недавно одржаном Трећем регионалном форуму о механизима за утврђивање чињеница о ратним злочинима у бившој Југославији, у многим својим аспектима више нису поузданi. Јер, у међувремену су, тамо где је статус био да тела нису нађена, извршене ексхумације и идентификације посмртних остатака. На Косову и Метохији се истраживања врше на терену, а породице су најпоузданiji чувари података о жртвама, а велика помоћ је добијена и од удружења породица киднапованих, несталих и страдалих на простору Косова и Метохије. Од институција нема много помоћи и чини се да се подаци још увек чувају у филијалама. У Фонду очекују да ће се такав однос променити и да ће до краја наредне године бити урађен документ који ће се највероватније звати Косовска књига памћења.

Разговарамо са Сандром Орловић из Фонда за хуманитарно право која руководи тимом за поименични попис страдалих и несталих током и након оружаних сукоба на Косову и Метхији.

- Какву ће димензију имати ћојис на коме Ви радите?

- За разлику од пописа стварних жртава који је рађен у БиХ, ми радимо попис који ће имати своју наративну димензију, а то је да ће свака жртва имати своју личну причу, тако да ће се ти документи памћења разликовати од раније урађених. Страдање појединача је ненадокнадиви губитак за

Сандра Орловић њихове породице, за друштвену заједницу, али и за човечанство у целини. Свест и одговорност и саосећање према жртвама држава показује кроз разне начине - кроз утврђивање одговорности оних који су одговорни за злочине, подизање споменика у част жртвама, пружање матерijалног обештећења породица-

ма тих жртава, али и утврђивањем тачног поименичног пописа свих оних који су страдали. Актуелене власти у бившим југословенским државама где је сукоба било, нису се тога посла прихватиле, па то раде невладине организације. За подручје Косова, Фонд за хуманитарно право, који се данас налази на половини пута израде таквог поименичног пописа стварних жртава. Верујемо да ћemo до средине 2009. године завршити и објавити књигу под називом: Косовска књига памћења.

- Када су почела истраживања?

- Интензиван рад на истраживању почели смо у јуну 2005. године са циљем да се жртве никада не забораве.

У овој књизи ће судбине оних који су изгубили живот или су нестали у периоду од 1. јануара 1998. до 31. децембра 2000. године, бити описаны кроз наративне записи о њиховом страдању. Поред основних података о жртвама, као што су име, презиме, брачно стање, број деце, датум рођења, националност, статус ... наћи ће се и кратка прича о томе како је та жртва нестала, отета или како је страдала или убијена. У причу ће бити уграђено и како је жртва живела пре страдања. На крају записа, наћи ће се извор и документи које смо користили при писању тог записа.

- Где сите проналиши узор за писање Косовске књиге памћења?

- Узор за писање Косовске књиге памћења нашли смо у књизи која се зове

“Изгубљени животи” у којој су описане судбине жртава сукоба Ирске републиканске армије и британског војска у периоду од 1966. до 2003. године. Потпуно смо преузели форму из ове књиге на којој је рађено десет година. Да би били у стању да напишемо ове записи, ми морамо да пред собом имамо све чињенице које се односе на конкретну жртву. До чињеница долазимо на различите начине и кроз више извора.

- Које изворе углавном користиште?

- Неки од извора су за нас поузданији и важнији, а неки заправо требају своју потврду. За нас је свакако најважнији извор изјава коју члан породице или сродник да истраживачу Фонда за хуманитарно право. Изјава се узима на посебном формулару који смо установили и та изјава и формулар помажу истраживачу да обезбеди све релевантне чињенице. До сада су истраживачи разговарали са преко 4.650 сведока и чланова породице и многе од тих изјава су узете још 1998., 1999. и 2000. године, али већина или је узета од јуна 2005. године наовамо. Овако успешно истраживање свакако не би било могуће да немамо искрену и отворену сарадњу са удружењима жртава - како ових са Косова, тако и ових у Србији.

- На какве проблеме наилазиште?

- Највеће проблеме имамо са лоцирањем и контактирањем породица жртава које су биле полицијаци или војници, али верујемо да ће недавни разговори са представницима МУП-а допринести побољшању сарадње и бржем протоколу информација. Због честог мењања места становаша, потенцијално имамо нарочито са

породицама страдалих Рома, и по свему судећи, њихов тачан број никада неће бити утврђен. Користимо и транскрипте са суђења пред хашким трибуналом, пре свега са суђења Слободану Милошевићу, Милану Милутиновићу, Рамушу Харадинају, Фатмиру Љимају... затим документацију са домаћих суђења за ратне злочине на Косову и у Србији, извештаје државних органа попут извештаја Одбора за Косово и Метохију Скупштине Србије, невладиних и међународних организација, пре свега Међународног комитета Црвеног крста, извода из матичних књига умрлих, медицинске документације и извештаја са ексхумација и истраживања узрока смрти, фотографија, надгробних споменика, меморијала...

- Како систематизујеш некада обиље података?

- Да би ову огромну грађу и велики број података које прикупимо на неки начин систематизовали и омогућили лак приступ и претрагу тих података, сви подаци се уносе у нашу књигу података. Они се затим анализирају и креирају се досије жртава. Свака жртва о којој постоји и најмања документација има свој досије. Тренутно поседујемо потпуне податке о 6.533 жртве у периоду који смо помињали, и непотпуне податке о 5.596 жртава.

- Шта сматраш најбитнијим подацима?

- Па непотпуни су подаци када, на пример, имамо име, презиме и датум страдања жртве, али нису нам познате околности под којима је жртва страдала или нестала. Дакле, у односу на жртве за које имамо непотпуне податке, истраживање се наставља. Процена

Фонда за хуманитарно право је да је у периоду од јануара 1998. до краја 2000. године на Косову страдало између 11 и 14 хиљада лица. Ми се надамо да ће на крају истраживања, коначан број страдалих бити ближи доњој, нижој граници. Према листи Међународног комитета Црвеног крста из јула 2007. године, 2047 лица се још увек воде као нестали.

- Како породице жртава могу извршити увид у садашњу вашу документацију и резултате истраживања о жртвама страдалим на Косову и Метохији?

- Фонд за хуманитарно право, од краја фебруара, на свом сајту има објављену листу жртава о којима имамо потпуне податке, али и листу жртава о којима имамо непотпуне податке. Користим и ову прилику да и ваше читаоце и све оне који су заинтересовани, замолим да погледају те листе и да нам, евентуално јаве податке које ми не поседујемо или да укажу на можда погрешан податак који ми имамо на тим листама.

Након што будемо сигурни да смо прикупили податке о око 90% жртава, ми ћemo те резултате рада изложити јавности. Организоваћемо јавне презентације у свим местима на Косову где су почињени злочини и у Србији, у свим оним местима где живи већи слој расељених Срба са Косова. Овим јавним презентацијама, надамо се да ћemo подстаки оне сведоци који до сада нису дали изјаве Фонду, али желимо и да то буде својеврсна провера свих до тада прикупљених података, како би се књига у припреми: Косово књига памћења, могла сматрати веродостојном.

Г. Ђикановић

ПРИШТИНА ОПСТРУИШЕ ПОВРАТАК

“Масовније је повратак Срба и других неалбанаца на Косово нема због описаније привремених институција самоуправе у покрајини и неадекватног реаговања међународне заједнице, пре свих УНМИК-а” - рекао је на овом саслушанку Душан Пророковић.

Унија удружења интерно расељених лица са Косова и Метохије на недавно одржаној четвртој годишњој конференцији разматрала је питања везана за повратак расељених као и питања у вези права на узурпирани имовину, права из радног односа, здравства, школства и других области. - О процесу интеграције и економском оснаживању расељених, још увек нико не говори озбиљно иако се велики број расељених лица налази на граници преживљавања.

Отварајући конференцију којом су председавали Доста Палић, председница Управног одбора и Драган Смиљанић, извршни секретар Уније, Ленард Коцалайнен, Шеф представништва УНХЦР-а за Србију, истакао је да би сама расељена лица, преко својих удружења, требало да обезбеђују информације везане за тренутно стање на Ким.

- Ви морате јасно и гласно да изразите своје бојазни и забринутости да објасните развој догађаја на Косову својим чланицама, организацијама и свим расељеним лицима. Зато је неопходно ваше присуство у Приштини. Што се тиче повратка на Косово позиција УНХЦР-а, наше становиште остаје непромењено. Услови сада не омогућавају да тамо

сада промовишемо повратак на Косово. Међутим право на повратак, треба да се промовише као унапређење услова на Косову такође, како би се омогућио повратак броја расељених.

Ленард Коцалайнен је, поред тога, навео да је кроз последње истраживање, 50 одсто расељених Срба изразило жељу за повратком на Косово, док је међу Ромима тај проценат мањи, око 20 одсто.

Према подацима УНХЦР-а, већина расељених живи у девет градских центара у Србији, а њих 30 одсто у Београду. Око 5000 расељених још живи у колективним центрима Србије, рекао је Коцалайнен. Без обзира на статус Косова интерно расељена лица имају жељу да се врате на Косово и Метохију.

- Не постоји јасан политички оквир за повратак. Ту мислим на УНМИК, Привремене институције на Косову и Владу Србије. Прве две стране нису показале оптимизам и зато смо ту где јесмо - рекао је Пророковић, наводећи да је последња најава да ће процес повратка бити пребачен са УНМИК-а на локалне институције у апсолутној супротности са Резолуцијом 1244 Савета Безбедности УН, неприхватљива за српску заједницу.

Државни секретар у Министарству за Косово и Метохију је најавио да ће Влада Србије самостално кренути у процес повратка расељених на Косово наводећи да расељни не могу да се ослоне на Албанце и УНМИК.

С. Ђукић

ОПТУЖЕН ЗБОГ ПРИТИСАКА НА СВЕДОКЕ ХАРАДИНАЈА

Министар културе, спорта и омладине Косова Астрит Харадија одговараће пред Хашким трибуналом, под оптужбом да је “вршио притисак” на сведоке у случају против Рамуша Харадинаја оптуженог за ратне злочине над цивилним становништвом.

Харадија су већ испитивали хашки истражитељи због покушаја да Назифа Рамабају, сведока у процесу против Харадинаја, убеди да “не уради оно што не треба да уради”. Харадиј је код Рамабаје, који од краја рата живи у Норвешкој, послао свог изасланика Бајруса Морину, новинара запосленог у министарству културе, спорта и омладине, са поруком да не сведочи против Харадинаја. Рамбаја, пре него што је примио Морину, у свом стану у Ослу поставио микрофоне и снимио разговор током којег је министарски изасланик пренео поруку Снимак, који је начинила норвешка полиција, предат је Хашком трибуналу, чији су истражитељи касније испитали Морину и Харадија. Као резултат, косовски министар, који је из редова Демократског савеза Косова, појавио се пред Трибуналом.

Сам Харадиј је изјавио да све то зашта се терети није истинито. “Нисам учинио никакву грешку и нисам учествовао ни на какав начин у онеме што се зове притисак на сведоке”, рекао је Харадиј.

М.М.К.

РОМИ НАЈУГРОЖЕНИЈИ

Расељени ни ћосле осам година од изгнанства с Косова, нису решили основне егзистенцијалне проблеме везане за повратак

Интерно расељени у Србији су у тешком положају, посебно Роми, код којих је сиромаштво осам пута веће у односу на неромске расељеничке породице, показало је истраживање Високог комесарског агенцијата Уједињених нација за избеглице и Агенције Уједињених нација за развој.

Истраживања о животном стандарду расељених спровеле су те две агенције 2007. године на узорку од 1.962 расељеничка домаћинства.

Резултати показују да расељени, посебно Роми, ни после осам година од изгнанства с Косова, нису решили основне егзистенцијалне проблеме везане за повратак, односно локалну интеграцију.

Осим тога после Срба, највише је Рома киднаповано и нестало, а то су били мањом хранерици породица.

Како је нагласио професор Филозофског факултета Слободан Цвејић на састанку радне групе за расељене, тај део популације је, сем Рома, боље образован од домицилног становништва, али је слабије интегрисан.

“Ако се узме као граница месечне потрошње од 8.000 динара по домаћинству, онда је сиромаштво у ромским расељеничким породицама осам пута веће него код неромских расељеничких породица или 42,1 % у односу на 5,1 %”, рекао је Цвејић.

И остали показатељи су такође негативни за расељене Роме. У узорку од 257 ромских породица није било ниједног

студента, деца су далеко мање обухваћена образовним системом, а просечна старост код ромских породица је 41 година, док је у неромским то 52 године.

Цвејић је нагласио и то да је истраживање показало да су управо Срби показали највећу етничку дистанцу према Ромима.

Када се погледа порекло расељених са Косова 70,5 % њих је на Косову живело у градовима, а данас 80 % расељених живи у градовима у Србији са тенденцијом да се они из Бујановца и Врања селе у Лесковац, из Лесковца у Крушевица, из Крагујевца у Београд и Краљево.

Од укупног броја расељених који су обухваћени испитивањем 31 % живи у Београду, а међу њима чак 41,3 % су Роми.

“Око 50 % испитаника је изразило жељу да се врати, али је занимљиво да је међу њима 56% нерома и само 20 % Рома који то желе. Разлог за то што се још нису вратили испитаници су навели као страх од насиља и неповерење у косовске институције”, објаснио је Цвејић.

Један од кључних проблема је немогућност приступа стамбеној имовини на Косову. Тако је испитивање показало да 62 % неромских и 60 % ромских домаћинстава поседује стамбене објекте на Косову, али је око 50 % неопштећених кућа нелегално заузето. То је и разлог што је 27 % домаћинстава до сада продало своје стамбене објекте на Косову.

Проблем запослености је већи за Роме, него за остале

расељене. Међу расељеним породицама код оних неромског порекла има 58,5 % запослених, а међу Ромима 48,3 %. Позитивна је чињеница да су социјална давања расељенима уредна, посебно дечији додатак. Расељени остварују и права на здравствену заштиту, а у односу на 2000. годину сада има само 10,6 % расељених који су навели да не поседују лична документа.

Д.Т.

На десетогодишњицу киднаповања откриће се споменик пострадалим Србима

ДОГОВОР О САРАДЊИ

На састанку представника подканцеларија Грачанице, Косовске Митровице и Велике Хоче са представницима УНМИК полиције - одељења ОМПФ госпођицом Валери Браси и господином Красимиром Николовим који је одржан 11. марта разговарало се о њиховој ангажованости на расветљавању судбина несталих. Поново је постављено питање идентифирања земних остатака који се налазе у приштинској мртвачници, чији идентитет до данас није познат.

У Великој Хочи је у току процес изградње споменика киднапованих и убијених са подручја Ораховца. Донатор је наша дијаспора из Америке а отварање се очекује 18. јула 2008. године на дан њихове 10-годишњице киднаповања.

М.М.К.

ЗАСТУПНИК ИНТЕРЕСА ПОРОДИЦА

Разговор са Петром Јевићем из Службе за људска и мањинска права и представника српских удружења са простора бивше Југославије резултирао је доношењем бивших закључака. Договорено је заказивање термина пријема делегације Координације српских удружења код премијера господина Војислава Коштунице.

Удружења су прихватила иницијативу именовања правних експерата који би заступали интересе породица у остваривању њихових законских права/

Теме које ће бити пред-

ложене за разговор су рад Координације српских удружења у региону, затим обезбеђивање средстава за објављивање докумената

о свим српским жртвама у периоду од 1998. до данас (са преводом) и решавање статуса Удружења породица у републици Србији.

детаљ са састанка

Седница Извршног одбора Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији

РЕШИТИ СТАТУСНА ПИТАЊА

На редовном састанку Извршног одбора присуствовали су, поред осталих чланонова, и координатори канцеларија Ниш, Краљево и Грачаница (са сокоординаторима Косовске Митровице и Велике Хоче) где се разматрало питање разрешавања судбина отетих и доношење Закона о несталима који би обухватио статусна и егзистенцијална питања породица цивилних жртава.

Нажалост, суочени смо са бројним проблемима. Ток политичке ситуације не иде у прилог

разрешавању нашег основног животног циља - проналажење наших чланова породица. У овом вртлогу догађаја, свакодневних изјава наших и међународних званичника нема ниједне речи о нашој трагедији, о неизвесности и неиздржљивом болу породица. Како заборавити Неђелька, Анђелу, Милована, Златка, Марјана, Ивана који су били само деца када су отети? Како одговорити на питање: "Када ће се вратити мој тата?" или "Зашто нас је деда заборавио?"

Свакодневно се суочавамо са нерешеним статусним питањима породица које своје право не могу остварити а да свог несталог члана не прогласе мртвим. Ко то може урадити? Да ли то може мајка која са слутњом ишчекује освите зоре или отац који под јастуком држи слику сина?

Зашто већ осам година о цивилним жртвама нико не води рачуна - да ли смо можда грађани другог или трећег реда? Докле ће трајати незаинтересованост појединача у министарствима да реше овај за наш животни проблем - проблем опстанка?

А ми смо само једно жалосно Удружење породица које нема политичке снаге да се бори са постојећим Законима - јер Закон о несталима не постоји. Свакодневно се као Сервантесов Дон Кихот боримо са бирократама. Докле? Ово питање је упућено властима, рекла је председник Удружења породица киднапованих и несталих лица Верица Томановић.

Чланови Удружења

Рад канцеларије у Нишу у првом тромесечју ове године

УКЉУЧИВАЊЕ ЧЛАНОВА У ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Поред многобројних редовних активности којим се бави Канцеларија у Нишу која окупља породице киднапованих координатор канцеларије Слободанка Цветковић сусрела се са Славољубом Савићем у општини Палилула ради успостављања сарадње са Културним центром општине и боље сарадње око тражења несталих лица. Обезбеђене су бесплатне улазнице за позоришне представе и улазнице за базен за чланове Удружења породица киднапованих и несталих лица.

У вези усвајања "Закона о несталим лицима и правима њихових породица", као и о начинима укључивања породица киднапованих у рад локалне самоуправе. Захтев је прослеђен

посланiku
Републике Србије
Бошку

скупштине

Одржан је и састанак са надлежним службеником општине "Медијана", где су договорене даље активности у реализацији пројекта "Мултимедијална радионица" за децу старости од 15 - 19 година.

Истичемо традиционално добру сарадњу канцеларије са руководиоцима ове општине. Надамо се да ће се ова акција успешно реализовати на обострано задовољство.

Апел је упућен свим представницима градских власти да покажу спремност за сарадњу и да се адекватно укључе у пројекте у интересу породица, потврђујући своју хуманост на делу.

М.М.К

Слободанка Цветковић

Ристићу и господину Зорану Сталевићу који су подржали ову идеју да учествују у њеној реализацији.

Црвени крст Србије већ 132 године помаже сиромашним, старим и болесним

НЕ ЗАБОРАВЉА ИЗБЕГЛИЦЕ И РАСЕЉЕНЕ

Црвени крст Србије суочава се са великим социјалним и економским проблемима грађана, па се велики број програма нашег друштва односи на свакодневну помоћ људима, изјавио је професор др Драган Радовановић, председник ове организације. Он је на скупу одржаном поводом обележавања 132. годишњице постојања ЦКС истакао да они спроводе програм народних кухиња који обухвата 18.750 корисника у 57 градова, да 2.000 волонтера посредством 84 локалне организације брине о 10.000 старијих особа, као и да помажу Ромима у оквиру програма дечјих вртића.

- У Србији и даље имамо више 300.000 избеглица са подручја Хрватске и Босне и Херцеговине, 200.000 интерно расељених са Косова и Метохије, као и велики број социјално угрожених који траже нашу помоћ, али угрожене су и породице несталих и киднапованих на Космету - истакао је Радовановић.

Он објашњава да се ова организација данас окреће развоју традиционалних активности као што су обука становништва у пружању прве помоћи којом се годишње обухвата око 10.000 грађана, деци слабијег материјалног статуса омогућава се одлазак на море, дистрибуира се помоћ становништву на Космету, брине о деци без родитеља...

- Наши приоритети су да очувамо јединство и хармонију организације, да ојачамо изворе финансирања, да одржимо и развијемо досадашње програме и покренемо нове пројекте - додао је Радовановић.

Црвени крст Србије делује као самостално национално друштво које чине две покрајинске, пет градских и 177 локалних организација у којима је запослено око 600 професионалаца, а ангажовано око 60.000 волонтера који учествују у 60 програма.

Темељи Дома српског Црвеног крста постављени су јуна 1879. у Симиној улици у Београду, где се друштво и данас налази, а његови волонтери објашњавају да се труде да мотивиште добровољне даваоце крви, при том се бавећи здравствено превентивним активностима и припремама за деловање у несрћама.

Скупу одржаном у просторијама Црвеног крста Србије, осим великог броја представника дипломатског кора и јавног живота, присуствовали су и Олаф Офстанд, шеф делегације Међународне федерације друштва Црвеног крста и Црвеног полумесеца, и Пол Хенри Арни, шеф регионалне делегације Међународног комитета Црвеног крста у Београду.

СПОР ТЕМПО РАСВЕТЉАВАЊА СУДБИНА ОТЕТИХ

У непрекидној борби смо за освртавање наших циљева, расветљававање судбина оштећених и несталих али и бризи о породицама, најасио је координатор митровачке канцеларије Удружења Милорад Трифуновић

Још од формирања Удружења породица киднапованих и несталих лица на подручју Косова и Метохије траје непрекидна борба за истину о насиљу одведеним људима из својих дома, радних места, улица, болница. Годинама се за њима трага, али упоредо се и води брига о њиховим породицама. Тако је и ова година почела.

Активности Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији нису посустале ни на прелазу старе у нову годину а ни у првом месецу 2008. године. На првом месту је свакако расветљавање судбина киднапованих и несталих пре, за време и након ратних дејстава на Косову и Метохији. Потом следе правносociјална питања која призилазе из тих нерасветљених судбина а подједнако са свим тим је и брига и помоћи породицама.

Брига, пре свега, за децу киднапованих и несталих је наша велика обавеза и ми се радујемо свему што успешно одрадимо по том питању. Милорад Трифуновић, координатор Удружења породица киднапованих и несталих са севера Косова и Метохије је рекао да се за јануарске празнике успело да за свих 186-оро деце чији су родитељи киднаповани и нестали а која се редовно школују обезбеди новчана помоћ од по 1.000 динара. То у данашњем времену и није нека нарочита сумма за

школарце али је значајна по томе што је пре свега знак да нису заборављени и остављени. Ту морам пре свега да истакнем Јавно предузеће Термоелектране "Косово" које је у ту сврху издвојило 150.000 динара па Јавно предузеће Површинске копове "Косово" који су издвојили 30.000 динара и Комисију за киднапована и нестала лица Владе Републике Србије која је за ту намену уплатила 36.000 динара. За децу до 12 година Синдикати

управног округа Косовске Митровице и координатора за овај град решен је стамбени проблем за три породице киднапованих и несталих лица које су биле у колективном центру у Лепосавићу - каже Трифуновић и са поносом наглашава да су за све ове године са космета одселиле само две породице што показује стални рад удружења на бризи о њима и решавању животних проблема али и шире друштвене околине.

Од нашег саговорника смо даље сазнали да су представници овог удружења учествовали на недавној координацији српских удружења киднапованих и несталих из бивше СРЈ али и састанцима сродних удружења из Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије на којима се усаглашавају даље активности и разменују искуства а ускоро се у оквиру ових асоцијација очекују пријем код највиших државника Републике Србије. Он још истиче велику захвалност Комисији за нестала лица Владе Републике Србије за сарадњу, помоћ, размену информација али и за учешће на састанцима те комисије са представницима Комисије за нестале Привремених косовских институција.

Милорад Трифуновић се захваљује свима који су разумели и помагали рад овог удружења на различите начине јер наглашава да без те помоћи, од државних органа, организација, институција и установа, предузећа и појединача ово удружење не би могло свих ових година да ради на расветљавају судбина киднапованих и несталих и сталној бризи за њихове породице.

Д.Т.

Милорад Трифуновић

ЈП ПК "Косово" и ЈП ТЕ "Косово" обезбедили су богате пакетиће за Нову годину као и Међународни комитет Црвеног крста из Београда.

Наш саговорник даље наглашава да је у сарадњи са Министарством просвете Републике Србије постигнуто да средњошколци добијају стипендију од 3.000 динара месечно.

Један од циљева овог удружења је и решавање стамбених питања породица киднапованих и несталих који живе на Косову и Метохији. Уз помоћ начелника

ОБЕЗБЕЂЕНА ПОМОЋ ЗА ОВУ ГОДИНУ

Мноћобројне су љошешкоће са којима се сусрећу прогоћаници у овом колективном центру па је мобилни тим “Хоризоната” обишао већину њих у овом колективном центру. Разлог је жеља да се на лицу места увере у љоштребе прогнаница и у наредном периоду најугроженије предложили својим донаторима за одређену врсту помоћи.

Крајем јануара мобилни тим хуманитарне организације “Хоризонти” за топлички округ обишао је расељене са Косова и Метохије који су смештени у колективном центру Селова код Куршумлије. Иако овај колективни центар у коме је смештено 63 расељена и 37 избеглих лица међу којима су и породице киднапованих и несталих неће бити расељаван током 2008. године, материјални и социјални положај корисника колективног центра Селова је изузетно тежак.

Смештени у овом колективном центру обавештени су да ће наставити са радом и у 2008. години. Значи још годину дана њима ће се помагати а подршка “Хоризоната” биће од великог значаја. Расељени су се обрадовали што ће им на тај начин бити олакшан живот. Иначе “Хоризонти” су једина хуманитарна организација на овим просторима која кроз програме једнократне новчане помоћи најугроженијим породицама, доделу лекова и других нопходних ствари пружа помоћ расељенима и избеглима. Не треба заборавити ни психосоцијалну помоћ поготово

породицама киднапованих која је драгоцена свим људима јер угроженост и економско-социјална несигурност су постали општа обележја расељених и избеглих породица. Избеглиштво дуго траје па су људи

у Селови и почеле су са радом две радионице за децу које помажу деци из колективног центра која живе у потпуној изолацији да корисно проводе своје слободно време.

Слична је ситуација и у

Био је то тежак живот у колективном центру Селова

исцрпли све своје материјалне, моралне и психичке ресурсе. У последње време несигурност и неизвесност међу људима у колективном центру Селова створили су психичке тензије код људи и сталну напетост што је утицало на личност ових људи, па су већина њих апатични, депресивни или равнодушни и незаинтересовани.

Мобилни тим “Хоризоната” је посредовао и при пројекту који је у Селову спроводила невладина организација из Ниша “Друштво за заштиту и унапређење менталног здрава деце и омладине”. Том приликом је опремљена медијатека за младе

колективном центру у Доњем Црнатову, али за разлику од Селове њих ће средином године иселити из тих просторија, тачније до kraja јула ове године. Преостала 33 корисника треба да одлуче који ће од понуђених смештаја изабрати. Неки од њих су ишли и у колективни центар у Сmederevu да виде како је тамо, али су се вратили нездадовољни условима смештаја. Ни на имањима фабрике “Филип Морис” у селу Дубову ништа није боља ситуација па су у недоумици шта да раде.

Мобилни тим “Хоризоната” покушава да им помогне, али неких бољих решења од овог сада нема.

В.Бецић

КОСМЕТСКА ДЕЦА СУ КАО ЛИШЋЕ НА ВЕТРУ

Ко је Слободанка Тасић (15) из Бостане чије је писмо председник Борис Тадић прочитао уједињеним нацијама

Пре месец два многи новинари, пријатељи и другари желели су да разговарају са Слободанком Тасић. То је она девојчица која је написала писмо Борису Тадићу председнику Србије о животу на Косову. Он га је прочитао у свом обраћању члановима Савета безбедности. Док је слушала на телевизији оно што је срочила непосредно пре тога осетила је велику трему, али је била пресрећна што су у далеком Њујорку, посредством камера и широм планете, милиони људи могли да чују о чему она размишља. Прерано сазрела девојчица Слободанка има 15 година, иде у први разред Економске школе у Коретишту. Она сада живи у селу Бостане (напомиње и заселак Чульковци, па да не изоставимо) у општини Ново Брдо. У кући су и њен деда, брат Слободан, тетка и мама. Мама Убавка, је учитељица па јој је Слободанка показала писмо чим га је написала очекујући да јој можда предложи да напише још нешто, али примедби није било. Очигледно се и председнику допало када га је дописао у свој говор, али, како се сетила да писмо пошаље у Председништво, чак у Београд.

- Волим да пишем, још од трећег разреда основне школе, посебно песме за које сам у школи пријатељства на Тари 2005. године, коју организује невладина организација "Наша Србија" чак добила

награду "Политике" куће. Тог лета сам први пут срела председника Тадића. Тада је он дошао да посети децу са Косова. Па онда и две године касније, опет га је срела на Тари. И трећи пут сам га видела када нас је испраћао на пут у Румунију, тако да сам у тим сусретима некако стекла утисак да води рачуна о нама, да брине о Косову и да му је стало до нас. Ети зато сам онда села и написала писмо баш њему, уочи пута у Америку да и други виде како живе деца на Косову - каже Слободанка

Слободанка Тасић
Тасић.

Чим је писмо прочитано, исте вечери звали су је њени другари из разреда, сви су јој честитали, било им је драго што се њена реч далеко чула и што ће можда некима помоћи да стекну прави утисак о животу на Косову. Салетали су је новинари,

питали углавном исто, а она једва чека да опет пође у школу. Жели да остане да живи на Косову, да се бави неким племенитим послом и да помаже људима. На основу онога што она говори саговорник има утисак да је много зрелија него њени вршњаци који воде уобичајен живот. Њен живот се разликује и по томе што у својим песмама изражава своја најдубља осећања, страхове, тугу и бол због нестанка оца, дечје жеље, надања и снове о слободи.

Иначе, Слободанкин отац Саша киднапован је јуна 1999. године на путу Бујановац-Косовска Каменица, код села Коретин "од непознатих извршилаца припадника ОВК". До 1999. године, породица Тасић живела је у својој кући у Стрзевцу, а после киднаповања оца Саше били су приморани да је напусте, јер је до темеља срушена и спаљена. Отад живе у туђој кући. Слободанка и њен брат прерано су одрасли, попут све деце на Косову и Метохији којој је унесрећено детињство.

РЕЧИ СРПСКЕ ДЕЦЕ

Дала је свој допринос Слободанка за боље дане. Њене речи су речи српске деце са Космета. Угрожене деце. Деце без детињства. Деце без осмеха. Деце која не виде сунце. Деце која се плаше сваког дана.

Слободанка чека слободу.

Да ли слобода долази са ист ривера?

ПИСМО ПРЕДСЕДНИКУ

ПОШТОВАНИ

ПРЕДСЕДНИЧЕ

Након сазнава да ће, пре Саветом безбедносћи, говорити о ситуацији на Косову и Метохији, пишем Вам ово писмо, у мрклом мраку, јер поново нема струје, и молим Вас да га, уколико стије у могућности, прочиташи.

Док Вам пишем, осећам се као лист на ветру који не зна на које стране ветар да га понесе, јер никакве заштите немам. А ко да ме заштити? Оца немам. Нестао је 1999. године.

Имам петнаест година, рођена сам на Косову и Метохији и још увек живим на Косову, али не у кући у којој сам рођена, јер је она до темеља порушена и спаљена.

Моје детињство се разликује од детињства деце у слободним земљама.

Сва деца на свету имају своје другове, а мени је страх постао нераздвојни друг, страх од раног јутра, страх од првог сумрака.

И зато Вас, председниче, молим, због свих дечјих суза, због свих наших патњи, због рано отворених рана које никако да зарасту, пренесите свету ову моју поруку.

Одузето нам је право на безбрежно детињство, право на слободу, право на срећу, одузета нам је топлина породичног живота. Нека нам не одузму и право да живимо макар и овакав живот, на својој земљи.

У нади да ћете ово моје писмо прочитати, пуно Вас поздравља и воли Ваше дете са Косова и Метохије

Слободанка Тасић,
село Бостане

Слободанка са мајком и братом

ПРОВОКАЦИЈЕ ДОДАТНИ ТЕРЕТ

Страх у коме већ девет година живи Слободанка Тасић из села Бостане у новобрдској општини - не је њава. Напротив, ова девојчица, чије је писмо председник Србије Борис Тадић недавно прочитао на седници Савета безбедности УН, доживљава додатне стресове.

А, све због истине о свом животу и животу српске деце са КиМ, коју је изнела у писму намењеном светским дипломатама. Због суроге истине о српској трагедији на Космету, девојчица и њена породица сада су изложени новим претњама Албанца. Зато њој, њеној мајци Убавки (38) и брату Слободану (18) додатни немир ствара осећај да су без заштите.

- У пратњи возача Албанца из општине Ново брдо дошла су два новинара. Мада су се представили да долазе из иностранства, већ после неколико реченица, које су биле вишег него пристрасне, схватила сам да су Албанци. Када сам им рекла да не желим да узнемирају моју девојчицу, почели су да ме провоцирају због тога што ми је супруг радио у полицији, да ређају све што је, наводно, радио режим Слободана Милошевића на Косову, као да ја и моја породица имамо неке везе са тим - испричала је Слободанкина мајка. Убавка представнику хуманистарне организације "Дечја радост" из Гњилана, која се баве заштитом деце ратне сирочади на Космету.

Доза страха је присутна, јер је Слободанка свесна да њена прича неће одговарати њеним комшијама Албанцима. Да ће се можда наћи на мети њиховог револта због истине која им не одговара. Поготову сада, због статуса Покрајине.

- Схватам да ће амбасадори у СБ једног дана одлучити о судбини мог Космета. Зато и хоћу само да се запитају да ли би поступили исправно када би га отели од земље, од материце којој припада. Вишег неправде не бисмо могли да поднесемо. Као што све теже подносимо страх којим смо окружени - каже девојчица која има само 15 година, а која је била приморана да прерано одрасте...

БАБИН МОСТ

ПРОНАЂЕНИ НАДГРОБНИ СПОМЕНИЦИ

Оскрнављена спомен плоче Стевана и Евице Вукмировић, баба и деда киднапованог Драгана, почетком марта пронађени и изважени из реке Лаб

Много је бола и туге претрпела породица Вукмировић из Милешева. Велика их је трагедија задесила када је Драган Вукмировић, радник угљенокопа “Белаћевац” киднапован јуна 1998. године заједно са својим колегама ишао на посао. Ни његова ни судбина осталих радника ових рудника, али и бројних киднапованих људи из овог краја још није расветљена.

Сада после толико година у Милешеву нема ни једне породице од бројне фамилије

Вукмировић. Међутим, ни мртви Вукмировићи немају мира. Наиме, почетком марта риболовци из Бабиног Моста су у реци Лаб у води и муљу пронашли оскрнављене споменике Стевана Вукмировића (1882 - 1952) и његове супруге (1887 - 1957) иначе бабе и деде киднапованог Драгана. Мештани са којима смо разговарали кажу да је православно гробље у Милешеву више пута скрнављено и рушено, и да је око осамдесет одсто њих доста оштећено.

ПРЕДАТО ТЕЛО МИЛОРАДА ГРУЈИЋА

На административном прелазу Мердаре 25. јануара ове године породици је предато тело Милорада Грујића који је киднапован 18.06. 1999. године у Пећи. Уз присуство породице и бројних пријатеља Грујић је сахрањен у Краљеву.

ПЕСМА ЗА ТАТУ

Вече пада а још увек
Ја се надам
Да делиш смех са нама,
Што ниси ту тата?

О где си тата?
Знаш да срце ми се цепа
Већ десет лета јер тебе нема.

О мој тата! Имам муку.
Успомене ме стално туку
Јер мислим на тебе
Али знај да те наша љубав још увек греје.

Мама каже да је
два метра испод земље.
Ако је тако, желим
бар да знам где је.

Да одем на гроб његов
Да пустим да сузе теку
Да однесем цветак
И испричам му моју велику тугу.

Барем да знам где је
И да ли му свећа гори,
Нека мој тата зна да га моје срце
Неизмерно воли.

Катарина Марковић

ученица петог разреда
О.Ш. “Раде Драмнац” - Борча

ПЕТЕР ХАНДКЕ - ВЕЛИКИ ПРИЈАТЕЉ СРПСКОГ НАРОДА

ПЕТЕР ХАНДКЕ НИЈЕ СТРАНАЦ

Један писац

Универзум бола броди.

Поглед му Косовом пири.

У Србоколевку к'о крст умочен сав

Полове космоса везује и мири.

Мисао му се братском муком сплела.

На темену му засела Метохија цела.

Душом се таласају спаљена српска села.

Смрт му је овдашња добар знаца.

Срце је у дуге витке човечно нам дао

И родио се и обојио у нама,

Петер Хандке Аустријанац.

ПЕТЕР ХАНДКЕ НИЈЕ СТРАНАЦ!

Његове вене српска Голгота разлама.

Распеће му је наше добар знаца.

Живот му се хришћански распети,

Живот му се српски крвави косовски

У вене увукао па свет обукао.

На нашу се душу срцем насукао,

ПЕТЕР ХАНДКЕ АУСТРИЈАНАЦ

ПЕТЕР ХАНДЕ НИЈЕ НИКАДА СТРАНАЦ!

Тaj обичан Грађанин Света.

- Мисао му је - цела планета!

Владан Ракић

Петер Хандке

У црквама у Ораховцу и Великој Хочи

МОЛЕБАН ЗА СПАС СРПСКОГ НАРОДА

Молебан за спас српског народа на Косову и Метохији служен је у црквама у Ораховцу и у Великој Хочи, 21. фебруара.

У Великој Хочи молебан је служен у цркви Свете Ане која се налази у дворишту ОШ "Светозар Марковић" у центру села коме су присуствовали наставници, ученици и мештани. Служио га је отац Миленко са игуманом манастира Свети Јован оцем Мироном, а уз саслужење монаха из манастира Високи Дечани. Отав Миленко је у беседи после молебана рекао окупљенима:

"Живимо у селу које је пуно средњовековних цркава и споменика које су сведоци опстанка српског народа на овом простору кроз векове. И у овим тешким тренуцима ја вас позивам да одолимо искушењима и опстанемо у селу, чувајући наше светиње и наша гробља."

У Ораховцу је молебан служен у цркви Успенија Пресвете Богородице. Служио је отац Веља Стојковић у присуству великог броја мештана Ораховца, позивајући све присутне да појачају молитве, изговарајући речи владике Артемија "вера је наше најјаче оружје" и подсетивши присутне да су у историји наши велики владари, који су били са Богом успевали да преобрде велике кризе и савладају непријатеље.

"Иако немамо нормалне услове живота и рада, иако немамо слободу кретања, ми не треба да се предамо јер са нама су и врх цркве и врх државе и зато сви треба да будемо заједно, да заједно делимо искушења јер само слогом, јединством, и вером у Бога можемо да изађемо на крај са овим потешкоћама".

Иначе, у овом крају Метохије је мирно, али Срби будно прате догађаје у другим деловима Космета и централне Србије и стреље од онога што доноси сутра.

О.П.

Славиша Фолић страдао под машином тешком четири тоне

ВЕЛИКА ТУГА МАЈКЕ ПЛАНЕ

Приликом претпостава пукла је полуга и машина је пала на несрећног Фолића. - Није дочекао прославу првог рођендана кћерке Милице

Када јој је у Ђаковици 1999. године киднапован муж, Плана Фолић је мислила да је ништа горе не може снаћи.

Након киднаповања, следило је протеривање из Ђаковице, тежак расељенички живот, потрага за послом њене деце како би лакше преболели прогнаничку муку.

И кренуло је на боље син се оженио, добио прелепу Милицу. Сви су се спремали да прославе њен први рођендан.

А онда као громом погођени примили су вест да је Планин син Славиша (24), девојчицин отац баш на њен први рођендан страдао под четири тоне тешком машином. Наиме, петорица радника компаније "Пиго", која се бави производњом машина за прераду воћа и поврћа, дошли су да купе "ексцентар" пресу. Требало је да из помоћне зграде фирме "АБД комерц", која

ЗА РОЂЕНДАН

Према речима очевидаца, на месту несреће био је и кум настрадалог Фолића, који такође ради у фирмама "Пиго". Највише су се чули његови повици и запомагање.

Незванично смо сазнали да је Славиша отац девојчице која је дан пре несреће напунила годину дана.

производи и сервисира виљушкаре, пренесу пресу тешку четири тоне. С обзиром на то да виљушкар којим је требало да изнесу пресу из гараже није могао да уђе, покупали су

да је подигну полуогом и поставе на два валька. Највероватније је полуога пукла, а преса је пала на несрећног

кушавао да полуогом одвоји пресу од земље, како би под њу ставили вальке, та полуога је највероватније пукла - објаснио

Славиша Фолић

Фолића. Компаније из околине Драган Павловић, републички инспектор.

- Тако да можемо да констатујемо да ниједна од ове две фирме није одговорна и да је ово био несрећан случај.

- Тражили су помоћ и викали - испричао је један од компанија. - Међутим, већ је било касно, јер је несрећни младић на месту настрадао.

На место несреће дошла је Републичка инспекција рада, да би утврдила како је дошло до инцидента.

- Док је Фолић по-

У компанији "Пиго" су сви били у шоку. Према њиховим речима, несрећни младић је отишао по пресу за сечење метала и пресовање гума. Они додају да је Фолић у овој фирмама радио око три године.

М.М.К.

ОТЕТА ПО ДВА СИНА

Са тири несрећне жене, из Ретимља, Суве Реке и Гојбуље судбина се сурово ђоштала. Њих је сиојила несрећа. Све тири су доживеле исту трагедију, киднапована су им по два сина

Петра Костић

Велика је несрећа задесила многе косовскометохијске мајке пре и после бомбардовања, односно након доласка Међународних мировних снага које су требале да обезбеде мир и заштите све житеље Покрајине, па ма које националности били. На жалост то се није десило. Напротив осокољени доласком заштитника на ове просторе, албански екстремисти су кидисали на људе отимали их, многе убили, само из разлога што им се примера ради свидела њихова кућа или стан, њива или ливада, аутомобил, а власници нису хтели да им то одмах дају. Нико од Срба и неалбанаца није био сигуран да неће настрадати. У тим смутним временима отето је и убијено на хиљаде људи. Из њих су остале породице, којима се живот претворио у пакао. Неизвесност, страх за судбину отетог члана породице и свакодневна потрага су сада њихов живот. Страшно је кад некога задести таква судбина, а кад се деси да из породице киднапују два члана два сина, наћи речи да се искаже осећај, бола и туге, готово је немогуће.

Петра Костић из Ретимља, Слободанка Костић из Суве Реке и Миланка Михајловић из Гојбуље су

Слободанка Костић

најнесрећније жене Косова и Метохије. На овим просторима, има још жена сличних њима по трагедији. Оне су годинама уназад имале један једини циљ - да пронађу киднаповане синове. Оне су, мајке којима су киднапована по два сина. Мајка Миланка Михајловић, није дочекала да сазна истину шта је са њеним синовима Владимиром и Бранимиром, које киднаповаше екстремисти у Гојбуљи 26. јуна 1999. године. О Бранимиру и Владимиру се ни до дан данас ништа не зна. Остало је само да се приповеда како су их са оцеми млађим братом заробили и одвели из куће у непознато, Албанци. Најмлађег брата који је плакао јер није могао више да хода су пустили, а њихов отац је успео у тренутку да побегне. Трчећи, без даха јавио је сељанима о отмици. Резултата и спаса наравно није било, јер су им синови вероватно смештени у неки скривени логор, а потом пребачени у један од бројних казамата, где су припадници ОВК сакупљали заробљене Србе и неалбанце.

Мајка Петра Костић је жива. Издржала је што би мало која могла да са преосталим ћеркама оплакује Тодора и Лазара, своја два

Михајловић Бранимир и Владимир сина која заједно са још двадесетак мештана Ретимља и Оптеруше одведоше црнокопуљаши 1998. године и који су своје младе животе окончали у малишевским пећинама. Пронађени су прошле године и сахрањени на београдском гробљу Орловача. Тужи и цвили мајка Петра за својом прерано умрлом децом, тужи што су им кости биле расуте по пећини Волујак, што су зверски убијени на правди бога.

Мајка Слободанка Костић из Суве Реке још увек чека своја два сина. Нада се да ће јој се вратити са пута на који су пошли и нестали пресретнути и отети од људи у црним униформама и ознакама УЧК. Њу је бол окаменила. Понекад се слије из ока по која суза, али се она тргне као да каже себи да не сме да оплакује живе људе. Нада се да ће они доћи својој мајци да је загрле и упитају како је. Њени Милован и Миодраг, који нестадоше нетрагом код Лапушника знали су да је она увек била брижна мајка и увек су јој се јављали ма где да су. Тог 1. јула 1998. године нису успели да обавесте мајку шта им се десило, да јој кажу да јави људима, да дођу да их спасе. А мајка Слободанка још увек тражи и чека своје синове. Хоће ли их наћи? Да ли су живи? Докле ће срце издржати? Сваки нови дан доноси иста питања без одговора - где ли су њена деца, њени синови, њени Милован и Миодраг?

М.М.Комаревић

ОСТАЈЕМ ОВДЕ, ЧЕКАЊУ ИСТИНУ

Вишња Стаменковић живи у бараци и једини начин да поврати имовину је да супруга прогласи мртвим, али она то никако не жели. Иако је Жарко киднапован на радном месту, Вишња никада није добила ни једну његову плашту, нити икакву помоћ и подршку од надлежних у Пошти где је Жарко радио

За стотинак преосталих Срба у мешовитом српско-албанском селу Горњој Брњици дани од 17. фебруара па на овамо били су изузетно тешки. Једнострano проглашена независност Космета изазвала је у њима страх, стрепњу, недоумице. Наиме, осим што се ради о мешовитој српско-албанској средини, ово село је истурено у односу на Грачаницу, али и у односу на најближе српско село Доњу Брњицу. Народ се плаши за своју безбедност, али већина је ипак одлучила да упркос свему остане у свом селу. Ту већ дуже време живи и Вишња Стаменковић која без обзира на све тешке животне околности никада не би напустила Горњу Брњицу. Ради као помоћни радник у амбуланти у селу, а живи у бараци коју је добила од УНХЦР-а. Све би то она лакше поднела и живот без крова над главом и нехумане услове живота, да њена највећа невоља није киднаповање супруга пре скоро девет година тачније 22. јуна 1999. године њен тада тридесет деветогодишњи супруг Жарко је кид-

напован у приштинском насељу Врањевац и до дана данашњег она ништа не зна о њему.

“Жарко је киднапован на радном месту. Радио је као поштар у главној приштинској Пошти и није хтео да напушта своје радно место када су многи одлазили свесни да им је угрожена лична безбедност. И Жарко је био свестан опасности, али ми једноставно нисмо имали где да одемо. Живели смо у Приштини и једина имовина нам је била кућа, а послови једини начин да зарадимо за живот. О расељеничкој неизвесности нисмо хтели ни да размишљамо. Након његовог киднаповања остала сам сама и једина утеша ми је био посао и људи са којима радим. Када сам дошла у Горњу Брњицу сељани су били предусретљиви и пажљиви с обзиром да су знали каква ме је мука снашла, што ми је било велика утеша и подршка”, истиче Вишња Стаменковић и наглашава да има велики проблем јер узурпирану имовину не може да врати у власништво јер се она води на име њеног мужа и некаква права би могла да оствари само ако га прогласи мртвим.

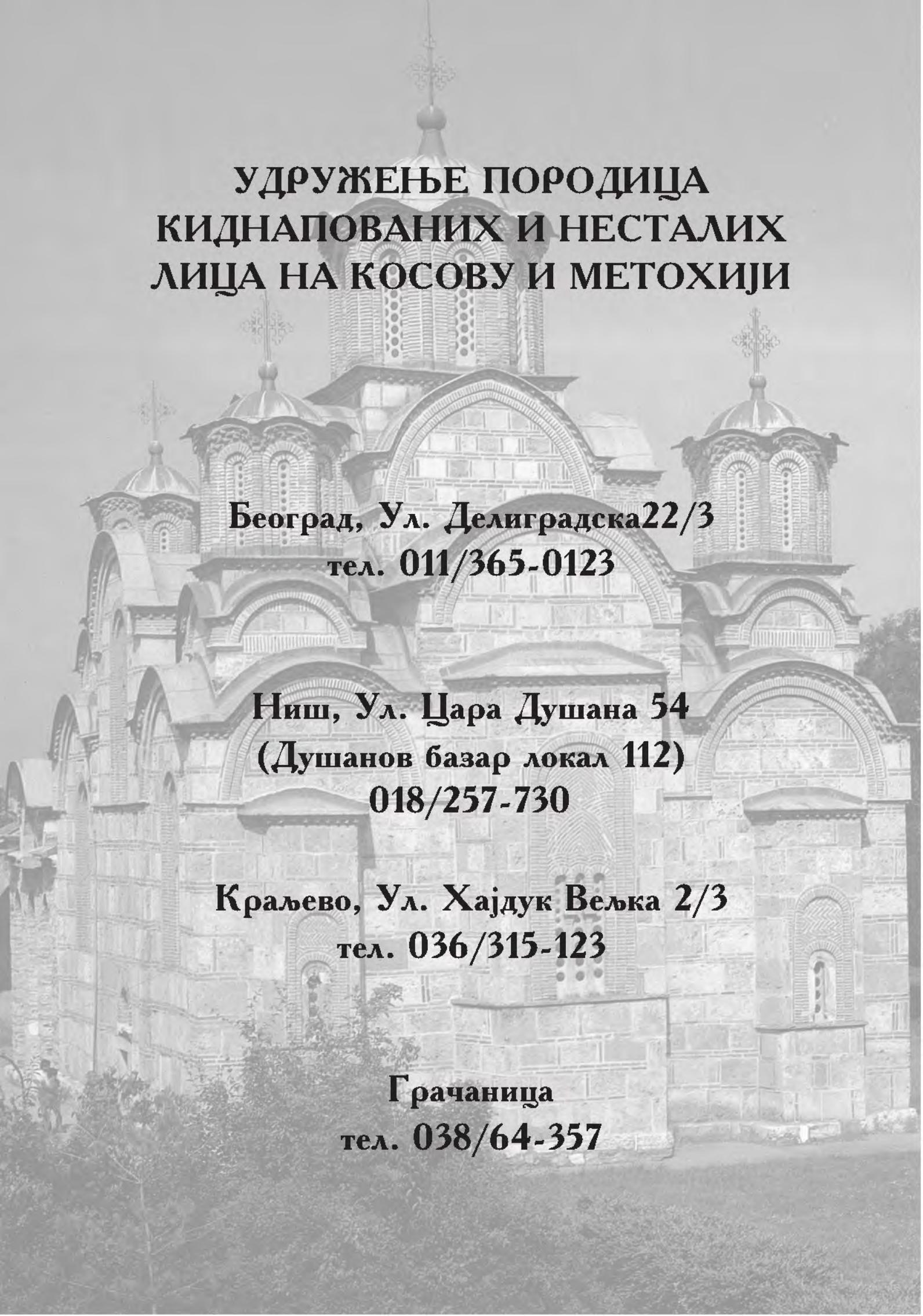
“Иако живим више него тешко у бараци без воде и нормалних услова за живот никада нећу прогласити свога супруга мртвим јер не знам шта је заправо с њим. Макар и цео живот живела у бараци не желим да учиним тако страшну ствар, као и што не желим да

одем одавде. Овде сам нашла на људе који су ми помогли када ми је било најтеже. Ко би имао разумевање за моју муку негде далеко одавде”, каже Вишња и наглашава да колико је захвална својим колегама на подршци и разумевању, толико је огорчена на фирму свог супруга.

“Никада нису имали разумевање за моје невоље, нити су ми икада пружили помоћ и подршку, иако је мој Жарко био њихов дугогодишњи радник. За разлику од других фирм са Космета чији су радници киднаповани, а њиховим породицама се поред зарада пружала и остала врста помоћи, из Поште ми нису исплатили ни једну његову плату. Обраћала сам се на многе адресе надлежних у Пошти, али скоро сва врата су ми била затворена...” каже Вишња огорчена на неосетљивост бивших претпостављених њеног супруга. Она истиче да без обзира на сирову истину са којом се она и многе породице киднапованих суочавају није изгубила веру да ће јој се Жарко једном вратити.

“Нисам ни једног тренутка помислила да одем одавде. Када би отишла са Космета не би издала само себе саму, већ би тиме изневерила и успомену на свог супруга. Било би то признање да њега више нема, а ја то нећу и не желим да признам. Он ми је био и остаје најважнији на свету”

В.Б.

УДРУЖЕЊЕ ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ И НЕСТАЛИХ ЛИЦА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

**Београд, Ул. Делиградска 22/3
тел. 011/365-0123**

**Ниш, Ул. Цара Душана 54
(Душанов базар локал 112)
018/257-730**

**Краљево, Ул. Хајдук Вељка 2/3
тел. 036/315-123**

**Грачаница
тел. 038/64-357**

